

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดโดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่

2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ก่อนทำการนัดหมายเพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษานิเทศ ทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัด ในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุม คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติ ระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูลตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนา การจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด : ดำเนินการจัดทำรายงาน แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุนการดำเนินงาน ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่จังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่าง กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้ จังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินงานครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มี ศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็น ยุทธศาสตร์จังหวัดทั้ง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำแผนผังสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยวและการกีฬา เพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ปาล์มน้ำมัน” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 45 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการ จัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 31 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติ ทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 14 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาคูณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” ซึ่งมี รายการสถิติทางการรวมจำนวน 15 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 12 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการ จัดเก็บข้อมูล 3 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ชุมชนเข้มแข็ง” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 10 รายการ เป็นรายการ สถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 1 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก – ข
คำนำ	
อภิธานศัพท์	i - iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด	5
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัด	20
2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	22
2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน	27
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	33
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	45
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	53
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานการณ์รายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ในปัจจุบัน	59
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	62
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)	
ภาคผนวก ค : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ง : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
– คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– ประมวลผลการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	22
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	59
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	60
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสในปี พ.ศ. 2550 - 2554 (ณ ราคาประจำปี)	6
ตารางที่ 2 : ข้อมูลการปลูกพืชที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2552 - 2554	7
ตารางที่ 3 : ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2552 - 2554	8
ตารางที่ 4 : ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลา ปี พ.ศ. 2551 - 2554	8
ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าชายแดนของจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2551 - 2555	9
ตารางที่ 6 : จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2550 - 2553	10
ตารางที่ 7 : จำนวนและอัตราส่วนระหว่างบุคลากรสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนต่อประชากร ในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนราธิวาส	12
ตารางที่ 8 : สาเหตุการป่วย 10 อันดับแรกของผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนราธิวาส	12
ตารางที่ 9 : สาเหตุการตาย 10 อันดับแรกในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนราธิวาส	13
ตารางที่ 10 : ข้อมูลการบุกรุกพื้นที่ป่าจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2550 - 2552	16
ตารางที่ 11 : พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ปี พ.ศ. 2550)	17
ตารางที่ 12 : สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเลของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2553	18
ตารางที่ 13 : สถิติการร้องเรียนปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2546 - 2552	18
ตารางที่ 14 : ปริมาณขยะมูลฝอยของเทศบาลในจังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2548	19
ตารางที่ 15 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	24
ตารางที่ 16 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็น ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	26
ตารางที่ 17 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	26
ตารางที่ 18 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	33
ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”	35
ตารางที่ 20 : สรุปลักษณะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”	43
ตารางที่ 21 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”	43
ตารางที่ 22 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	45
ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นสำคัญสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”	47
ตารางที่ 24 : สรุปลักษณะรายการสถิติทางการ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”	52
ตารางที่ 25 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”	52
ตารางที่ 26 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	53
ตารางที่ 27 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 28 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”	58
ตารางที่ 29 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”	58
ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก	63

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	<p>รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองการณ์ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการจัดเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการจัดเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการจัดเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียบการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สสำรวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิต อาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	<p>เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแผนป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้ต่อไป</p>
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	<p>เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร</p>
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	<p>เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่</p>
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	<p>การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด</p>

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
<p>ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)</p>	<p>ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบการที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ</p>
<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)</p>	<p>ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่งมีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงานของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงานจะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นพนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตามเป้าหมาย</p>

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติ ระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติ และข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยจังหวัดนราธิวาส ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพและประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดนราธิวาสฉบับนี้ขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญและจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนา กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพของจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการในผังสถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนาในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 – 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆ ที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากรายงานแผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาสระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561) และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4 และ 2.5) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษา เกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายู มีเนื้อที่ประมาณ 4,475.43 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,797,143 ไร่ นับเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่รวมมากเป็นลำดับ 8 ของภาคใต้ และเป็นลำดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 757,397 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามถึงร้อยละ 82 รองลงมาคือศาสนาพุทธ คริสต์ และศาสนาอื่นๆ ตามลำดับ

จังหวัดนราธิวาสแบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 13 อำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองนราธิวาส	8. อำเภอรือเสาะ
2. อำเภอระแงะ	9. อำเภอสุโหงโกลก
3. อำเภอสุโหงปาดี	10. อำเภอศรีสาคร
4. อำเภอแว้ง	11. อำเภอสุคิริน
5. อำเภอช้าง	12. อำเภोजะแนะ
6. อำเภอตากใบ	13. อำเภอเจาะไอร้อง
7. อำเภอบาเจาะ	

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าและภูเขาประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด มีภูเขาหนาแน่นแถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาศิรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย - มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ 4 สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก - ลก

2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี 2554 มีมูลค่าเท่ากับ 61,250 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 เท่ากับ 9,185 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.64 มีรายได้ประชากรหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (GPP per Capita) ในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 77,591 บาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 ร้อยละ 15.93

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสยังคงพึ่งพาภาคการเกษตรเป็นหลัก เนื่องจากอาชีพหลักของประชากรคือ การทำสวนยางพารา สวนมะพร้าวและผลไม้ต่างๆ การทำนา การประมงและการเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตทางด้านการเกษตรจึงทำรายได้ให้จังหวัดเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่การค้าขายและการบริการ ทำรายได้ให้จังหวัดเป็นอันดับสองรองลงมา จากโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส ในปี 2554 ภาคเกษตร (รวมเกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้ และการประมง) มีสัดส่วนโครงสร้างที่สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.18 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัด โดยมีมูลค่ารวม 33,188 ล้านบาท สำหรับภาคนอกเกษตรมีสัดส่วนโครงสร้าง ร้อยละ 45.82 โดยมีมูลค่ารวม 24,061 ล้านบาท

ตารางที่ 1 : โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสในปี พ.ศ. 2550 - 2554 (ณ ราคาประจำปี)

สาขาการผลิต		2550	2551	2552	2553	2554
ภาคเกษตร	(ล้านบาท)	20,417	20,413	17,639	27,409	33,188
	(ร้อยละ)	51.60	50.65	45.78	52.64	54.18
- เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ป่าไม้	(ล้านบาท)	19,684	19,506	16,339	26,175	31,909
	(ร้อยละ)	49.75	48.40	42.41	50.27	52.09
- ประมง	(ล้านบาท)	732	907	1,300	1,235	1,279
	(ร้อยละ)	1.85	2.25	3.37	2.37	2.09
ภาคอุตสาหกรรม	(ล้านบาท)	2,419	2,741	2,335	2,997	3,589
	(ร้อยละ)	6.11	6.80	6.06	5.76	5.86
- เหมืองแร่ เหมือง หิน	(ล้านบาท)	123	123	132	160	155
	(ร้อยละ)	0.31	0.30	0.34	0.31	0.25
- อุตสาหกรรม	(ล้านบาท)	2,296	2,618	2,203	2,837	3,435
	(ร้อยละ)	5.80	6.50	5.72	5.45	5.61
ภาคบริการและอื่นๆ	(ล้านบาท)	16,732	17,145	18,557	21,659	24,472
	(ร้อยละ)	42.29	42.54	48.16	41.60	39.95
- ค่าส่งค้าปลีกฯ	(ล้านบาท)	4,603	4,305	4,578	6,062	7,118
	(ร้อยละ)	11.63	10.68	11.88	11.64	11.62
- บริการ	(ล้านบาท)	12,089	12,800	13,940	15,558	17,315
	(ร้อยละ)	30.55	31.76	36.18	29.88	28.27
- อื่นๆ	(ล้านบาท)	39	39	39	39	39
	(ร้อยละ)	0.10	0.10	0.10	0.08	0.06
ผลิตภัณฑ์รวม	(ล้านบาท)	39,567	40,298	38,531	52,065	61,250
	(ร้อยละ)	4.24	1.85	- 4.39	35.13	17.64

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร¹

จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,853,720.50 ไร่ ในจำนวนนี้เป็นเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร 1,618,239.50 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 56.71 ของเนื้อที่ทั้งหมด และในจำนวนเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตรนั้นเป็นเนื้อที่ทำการเกษตรจำนวน 1,562,553 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 54.75 ของเนื้อที่ทั้งหมด

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน และ ลองกอง เป็นต้น โดยมียางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัด

ตารางที่ 2 : ข้อมูลการปลูกพืชที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2552 - 2554

รายการพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (ก.ก.)		
	2552	2553	2554	2552	2553	2554	2552	2553	2554
1. ยางพารา	1,005,846	1,007,850	1,007,849	254,538	236,804	251,690	282	265	280
2. ข้าวนาปี	104,777	79,461	80,070	38,456	28,447	28,500	379	376	256
3. ลองกอง	79,627	72,022	75,538	10,325	12,244	1,409	129	170	72
4. ปาล์มน้ำมัน	41,652	42,786	42,786	59,738	69,716	79,471	1,841	2,132	2,192
6. เงาะ	31,056	36,193	35,288	30,210	31,042	30,151	530	623	455
7.ทุเรียน	30,854	33,611	33,928	17,092	15,001	8,959	629	515	309

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้านปศุสัตว์ จังหวัดนราธิวาส มีการเลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิด แต่ที่นิยมเลี้ยงโดยทั่วไป ได้แก่ โคเนื้อ กระบือ สุกร แพะ แกะ ไก่ และเป็ด เป็นต้น โดยส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน ส่วนที่เหลือขายเป็นรายได้เสริมภายในครัวเรือน โดยภาพรวมในการผลิตสัตว์ของจังหวัดนราธิวาส ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะโคเนื้อ กระบือ แพะ และแกะ ต้องอาศัยการนำเข้าจากจังหวัดใกล้เคียง และภาคกลาง เป็นจำนวนมาก ทางราชการได้จัดทำโครงการที่จะพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ชนิดต่างๆ แก่เกษตรกร และรัฐบาลมีการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี และให้บริการผสมเทียมโค สนับสนุนเวชภัณฑ์และบริการวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ เพื่อลดอัตราการตายของสัตว์เลี้ยง และเร่งการผลิตสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ที่เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมในครัวเรือน

¹ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 27 - 29

ตารางที่ 3 : ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2552 - 2554

ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ไก่	2,561,275	2,495,706	2,528,740
โคเนื้อ	11,087	11,191	10,890
แพะ	15,992	15,289	20,285
สุกร	7,516	7,686	7,120

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดนราธิวาสมีราษฎรที่ประกอบอาชีพประมงทั้งหมดจำนวน 8,353 ครัวเรือน โดยในปี พ.ศ. 2554 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาประมงเท่ากับ 1,279 ล้านบาท ทั้งนี้ พบว่า การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยทั่วไปราษฎรสนใจการเลี้ยงปลาน้ำจืด ปลาน้ำกร่อยในกระชัง การเลี้ยงกุ้งทะเลในบ่อดิน ทั้งนี้จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประมาณ 6,000 ไร่ กระจายอยู่ในทั้ง 13 อำเภอ

ในส่วนของงานทำการประมงทะเลในปัจจุบันส่วนใหญ่จะทำบริเวณชายฝั่ง ในเขตท้องที่อำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอดากใบ โดยมีพื้นที่ความยาวชายฝั่ง 59 กิโลเมตร มีราษฎรที่ประกอบอาชีพทำการประมงทะเลจำนวน 3,321 ครัวเรือน 12,771 คน ในปี พ.ศ. 2554 มีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 6,864 เมตริกตัน มูลค่า 319 ล้านบาท ซึ่งมีปริมาณลดลงจากปี 2553 จำนวน 659 เมตริกตัน และมีมูลค่าลดลง 2,164 ล้านบาท โดยสัตว์น้ำที่จับได้ส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์ภายในจังหวัด โดยนำไปใช้บริโภคสดและจำหน่ายในพื้นที่

ตารางที่ 4 : ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลา ปี พ.ศ. 2551 - 2554

จังหวัด	ปริมาณ (เมตริกตัน)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ประเทศไทย	481,756	489,572	521,876	457,485	16,256	16,227	17,115	15,684
ภาคใต้	294,925	314,023	346,337	300,509	11,476	11,323	12,197	11,627
กลุ่มจังหวัด ชายแดนภาคใต้	186,272	206,061	243,679	212,655	6,273	5,998	7,080	7,505
ปัตตานี	83,875	88,341	112,338	106,925	3,324	3,135	3,937	4,760
นราธิวาส	6,198	7,804	7,523	6,864	251	319	2,483	319
สงขลา	83,304	100,281	112,868	88,815	2,385	2,291	307	2,035
สตูล	12,895	9,635	10,950	10,051	313	253	353	391

ที่มา : ทำเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลาในภาคใต้

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม²

ในปี พ.ศ. 2554 ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนโครงสร้างคิดเป็นร้อยละ 5.86 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประกอบด้วย

อุตสาหกรรมการผลิต มีสัดส่วนร้อยละ 5.61 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยจากข้อมูล ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 มีโรงงานจำนวน 272 โรง เงินลงทุน 1,989,587,440 บาท คนงานรวมทั้งสิ้น 3,371 คน แบ่งเป็นคนงานชาย 2,150 คน และคนงานหญิง 3,371 คน

การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน มีสัดส่วนร้อยละ 0.25 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีแร่ที่สำคัญ ได้แก่ หินแกรนิต และดินขาว จากข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 ปริมาณการผลิตแร่หินแกรนิต จำนวน 45,165.60 เมตริกตัน หดตัวร้อยละ 37.77 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปีที่ผ่านมา เนื่องจากไม่มีโครงการก่อสร้างของภาครัฐบาลเข้ามาสนับสนุน ในส่วนของดินขาว มีจำนวน 590 เมตริกตัน ขยายตัวร้อยละ 47.5 เนื่องจากปริมาณความต้องการอุปสงค์ของตลาดยังมีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการขยายตัวของโครงการก่อสร้าง

2.2.4 ศักยภาพด้านการค้าชายแดน³

จังหวัดนครราชสีมามีชายแดนติดต่อประเทศมาเลเซีย เอื้อต่อการท่องเที่ยว การบริการ การลงทุน และการค้าชายแดน มีด่านศุลกากรที่มีความพร้อม 3 ด่าน คือ ด่านศุลกากรสุโขทัย - ลก ด่านศุลกากรตากใบ และด่านศุลกากรบูกะตา โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ย 5 ปี (2551 - 2555) เท่ากับ 3,603.14 ล้านบาท รายละเอียดตามตารางด้านล่าง

ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าชายแดนของจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2551 - 2555

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ด่านตากใบ	ด่านสุโขทัย-ลก	ด่านบูกะตา	รวม
2551	353.42	3,426.23	2.51	3,782.16
2552	138.99	3,293.94	4.36	3,437.29
2553	704.65	2,762.48	1.71	3,468.84
2554	144.97	2,811.91	7.93	3,548.91
2555	148.59	3,493.01	0.92	3,779.52
รวม	1,490.62	15,787.87	17.43	18,015.72

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา

หมายเหตุ : มูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 3,603.14 ล้านบาท

² แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 30

³ แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 24

รายการสินค้าส่งออก-นำเข้าที่สำคัญของการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากร
ในจังหวัดนราธิวาส มีดังนี้

สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ โคและกระบือมีชีวิต
พลาสติก แป้งมันสำปะหลัง ผลไม้ เศษยางจากต้นยาง หนังโคและหนังกระบือฟอกสบูร์มแล้วผ้าฝืน
ทอดด้วยใยสังเคราะห์ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำผลไม้ และ เครื่องปั้มน้ำและอุปกรณ์ โดยมีมูลค่าส่งออก
รวมเท่ากับ 977.92 ล้านบาท

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ ไม้แปรรูป/ไม้หมอน
หนังโคหมักเกลือ ขนบึงอบกรอบและขนบขบเคี้ยวรสต่างๆ มะพร้าวผล เศษกระดาษ บานไม้ประตู
สำเร็จรูป แป้งข้าวสาลี พลาสติกแข็ง กระดาษอนามัย และกาแฟสำเร็จรูป โดยมีมูลค่านำเข้ารวม
เท่ากับ 2,535.23 ล้านบาท

2.2.5 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการ⁴

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางด้านประเพณี
วัฒนธรรม ภาษาท้องถิ่น และศาสนา มีลักษณะเด่นทางด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสรุปได้ตามคำขวัญ
ของจังหวัดนราธิวาสที่ว่า "ทักษิณราชตำหนัก ชนรักศาสนา นราทัศน์เพลินตา ปาโจตรึงใจ แหล่งใหญ่
แร่ทอง ลองกองหอมหวาน" มีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งประเภทธรรมชาติ ประเภทประวัติศาสตร์
โบราณสถาน และประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณี รวมกว่า 50 แห่ง โดยแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
ของจังหวัด ได้แก่ พระพุทธทักษิณมิ่งมงคลวัดเขากง น้ำตกปาโจ ซึ่งเป็นจุดกำเนิดไปไม้สีทอง
แห่งเดียวในจังหวัดนราธิวาส และป่าพรุโต๊ะแดง หรือป่าพรุสิรินธร ซึ่งเป็นป่าพรุที่มีขนาดใหญ่
ในประเทศไทย สมบูรณ์ด้วยสัตว์และพืชพันธุ์ไม้ งานของดีเมืองนรา เป็นงานประจำปี จัดขึ้นระหว่าง
วันที่ 21-25 กันยายนของทุกปี ในงานมีการประกวดผลไม้ ศิลปอาชีพ หัตถกรรม ประกวดนกเขา และ
การแข่งขันเรือกอลและชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2553 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักในจังหวัดนราธิวาส รวมจำนวน
442,525 คน เป็นชาวไทย 194,146 คน และชาวต่างชาติ 248,379 คน มีระยะเวลาการพักเฉลี่ย 2.14 วัน
และเกิดค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทย เฉลี่ย 1,148.08 บาท และชาวต่างชาติเฉลี่ย
1,638.35 บาท

ตารางที่ 6 : จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2550 - 2553

ประเภทนักท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.			
	2550	2551	2552	2553
นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	71,153	91,195	106,755	194,146
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (คน)	46,709	206,231	228,633	248,379
รวม	117,862	297,426	335,388	442,525

ที่มา : สมน.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส

⁴ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 32

2.2.6 ศักยภาพด้านด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

2.2.6.1 ประชากรและแรงงาน⁵

จังหวัดนครราชสีมา มีกำลังแรงงานในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 565,335 คน คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของประเทศ ร้อยละ 7.75 ของภาคใต้ และ ร้อยละ 27.23 ของภาคใต้ชายแดน และมีกำลังแรงงานเพิ่มสูงขึ้นโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2555 สูงเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ชายแดนรองจากจังหวัดสงขลา

การมีงานทำพบว่า ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 สำหรับผู้มีงานทำทั้งสิ้นจำนวน 408,545 คน ส่วนใหญ่ทำงานนอกภาคการเกษตร จำนวน 228,764 คน โดยทำงานในสาขา การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 64,599 คน และในสาขาการก่อสร้างจำนวน 37,929 คน ตามลำดับ ส่วนที่เหลือกระจายไปตามอาชีพอื่นๆ

การว่างงานพบว่า จังหวัดนครราชสีมาอัตราการว่างงานที่สูงกว่าอัตราการว่างงานระดับประเทศ ระดับภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 เป็นต้นมา โดยเฉพาะในปี พ.ศ.2552 มีอัตราการว่างงานสูงถึง 3.76 สาเหตุอาจเกิดจากวิถีชีวิตของคนนครราชสีมาที่นิยมให้บุตรหลานทำงานในพื้นที่มากกว่าที่อื่น ต่อมาซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ภาครัฐได้จัดสรรงบประมาณมาดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง และคนนอกพื้นที่ไม่กล้าเข้ามาทำงาน จึงส่งให้คนในพื้นที่มีงานทำมากขึ้น ทำให้อัตราการว่างงานในปี พ.ศ.2554 ลดลงเหลือเพียง 1.48 และในปี พ.ศ.2555 ลดลงเหลือเพียง 0.58 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย และมีอัตราการว่างงานน้อยเป็นลำดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนรองจากจังหวัดยะลา

2.2.6.2 การสาธารณสุข⁶

จังหวัดนครราชสีมา มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 11 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้งหมด 111 แห่ง นอกจากนี้ยังมีสถานพยาบาลภาคเอกชนเปิดให้บริการรวมทั้งสิ้น 64 แห่ง (แบ่งเป็น สถานพยาบาลสาขาเวชกรรม 31 แห่ง สาขาเวชกรรมเฉพาะทาง 7 แห่ง สาขาทันตกรรม 10 แห่ง สาขามดุงครรภ์ 9 แห่ง สาขาสหคลินิก 3 แห่ง สาขากายภาพบำบัด จำนวน 1 แห่ง และสาขาเทคนิคการแพทย์ จำนวน 1 แห่ง)

อัตรากำลังด้านสาธารณสุขในภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 พบว่า อัตราส่วนต่อประชากรของบุคลากร เท่ากับ 1 ต่อ 315 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ที่มีอัตราส่วนต่อประชากรของบุคลากร เท่ากับ 1 ต่อ 230 โดยวิชาชีพส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนต่อประชากรเพิ่มขึ้น ยกเว้นวิชาชีพแพทย์ และพยาบาลเทคนิค ซึ่งมีอัตราส่วนต่อประชากรลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2554 รายละเอียดดังตารางที่ 7

⁵ แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 26

⁶ แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 13 - 18

ตารางที่ 7 : จำนวนและอัตราส่วนระหว่างบุคลากรสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนต่อประชากรในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนครราชสีมา

บุคลากร	กระทรวงสาธารณสุข					ศูนย์บริการ สาธารณสุข เทศบาลเมือง	รวม ทั้งหมด	อัตราส่วน 1 : ประชากร
	สสจ.	รพศ.	รพท.	รพช.	รวม			
แพทย์	2	56	27	52	137	-	137	1 : 5,406
ทันตแพทย์	1	12	8	24	45	-	45	1 : 16,460
เภสัชกร	5	25	10	41	81	-	81	1 : 9,144
พยาบาลวิชาชีพ	1	502	340	798	1,641	4	1,645	1 : 450
พยาบาลเทคนิค	0	28	3	3	34	1	35	1 : 21,163
อื่นๆ (นวก./จนท./จพ.)	79	102	55	162	398	8	406	1 : 1,824
รวมทั้งจังหวัด	88	725	443	1,080	2,336	13	2,349	1 : 315

ที่มา : โปรแกรมบริหารงานบุคคล (PIS) ปี 2555 กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล รายงานระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
ทรัพยากรสุขภาพปี 2555 กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ฯ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 -
2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 15)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

ภาวะการเจ็บป่วย พิจารณาจากรายงานผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 พบสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก ตามตารางด้านล่าง โดยโรคที่เกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม เป็นโรคที่มีผู้ป่วยมากที่สุด รองลงมาคือภาวะแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์การคลอด และ โรคความดันโลหิตสูง ตามลำดับ

ตารางที่ 8 : สาเหตุการป่วย 10 อันดับแรกของผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนครราชสีมา

อันดับ	ชื่อโรค	จำนวน คน	อัตราต่อ ประชากรแสนคน	ร้อยละ ของทั้งหมด
1	โรคอื่นๆเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม	26,847	3,624.37	13.87
2	ภาวะแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์การคลอด	13,278	1,792.54	6.86
3	โรคความดันโลหิตสูง	11,150	1,505.26	5.76
4	โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือดและความผิดปกติเกี่ยวกับ ภูมิคุ้มกัน	10,540	1,422.91	5.45
5	โรคอื่นๆทั้งหมด	10,114	1,365.40	5.23
6	โรคอื่นๆของระบบย่อยอาหาร	9,860	1,331.11	5.09
7	ความผิดปกติอื่นๆที่เกิดจากระยะปริกำเนิด	9,619	1,298.58	4.97
8	การคลอดไม่ระบุโรคแทรก	8,706	1,175.32	4.50
9	โรคเกี่ยวกับลำไส้เล็กและโรคท้องร่วงอื่นๆ	7,844	1,058.95	4.05
10	โรคติดเชื้ออื่นๆ	6,963	940.01	3.60

ที่มา : รายงาน 505 ปี 2555 (อ้างถึงในแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร.
ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 92)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

สาเหตุการตายที่สำคัญของประชากรในจังหวัดนราธิวาส พบว่า อันดับ 1 คือ เนื้องอกร้าย (มะเร็งรวมทุกชนิด) คิดเป็นอัตราการตาย 32.94 ต่อแสนประชากร (ร้อยละ 5.78 ของจำนวนการตายทั้งหมด) รองลงมาคือการถูกทำร้าย คิดเป็นอัตราการตาย 24.71 ต่อแสนประชากร (ร้อยละ 4.34 ของจำนวนการตายทั้งหมด) และโรคหัวใจขาดเลือด คิดเป็นอัตราการตาย 21.74 ต่อประชากรแสนคน (ร้อยละ 3.82 ของจำนวนการตายทั้งหมด) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 : สาเหตุการตาย 10 อันดับแรกในปี พ.ศ. 2555 ของจังหวัดนราธิวาส

อันดับ	สาเหตุการตาย	จำนวน (คน)	อัตราต่อประชากรแสนคน	ร้อยละของทั้งหมด
1	เนื้องอกร้าย (มะเร็ง) ทุกชนิด	244	32.94	5.78
2	การถูกทำร้าย	183	24.71	4.34
3	โรคหัวใจขาดเลือด	161	21.74	3.82
4	ไข้จากสาเหตุอื่นและไม่ทราบสาเหตุ	139	18.77	3.29
5	ความดันโลหิตสูง	129	17.42	3.06
6	ติดเชื้ออื่นในกระแสเลือด	125	16.88	2.96
7	โรคหลอดเลือดสมอง	124	16.74	2.94
8	อุบัติเหตุการขนส่ง	111	14.99	2.63
9	ไข้หวัดใหญ่	97	13.10	2.30
10	รูปแบบอื่นของโรคหัวใจ	96	12.96	2.28

ที่มา : รายงานการตาย (แบบ 1202 รง.517/2) ปี 2555 (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 93)

ปัญหาสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส สรุปได้ดังนี้

- 1) ปัญหาสุขภาพลำดับที่ 1 คือ ประเด็นปัญหาสุขภาพของกลุ่มแม่และเด็ก ประกอบด้วย ปัญหาการตาย ปัญหาภาวะชดในหญิงตั้งครรภ์ และปัญหาการดูแลฝากครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด
- 2) ปัญหาสุขภาพลำดับที่ 2 คือ ประเด็นปัญหาสุขภาพของกลุ่มเด็กแรกเกิด - 72 เดือน ประกอบด้วย ปัญหาเด็กแรกเกิด - 5 ปี ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ไม่ครอบคลุม และปัญหาการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด - 72 เดือน ไม่สมวัยในอัตราที่สูง
- 3) ปัญหาสุขภาพลำดับที่ 3 คือ ประเด็นปัญหาสุขภาพของกลุ่มวัยทำงาน และสูงอายุ ประกอบด้วย ปัญหาประชาชนในกลุ่มวัยนี้มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังโดยเฉพาะโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ และหลอดเลือดสมอง ปัญหาการฆ่าตัวตายในกลุ่มวัยทำงาน และปัญหาการเสพสารเสพติดในกลุ่มวัยทำงานที่ต่อเนื่องทุกปี
- 4) ปัญหาสุขภาพลำดับที่ 4 คือ ประเด็นปัญหาของกลุ่มวัยรุ่น วัยเรียน ประกอบด้วย ปัญหาเด็กนักเรียนฟันผุในอัตราสูง และปัญหาวัยรุ่นมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง (สูบบุหรี่ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร)
- 5) ปัญหาสุขภาพลำดับที่ 5 คือ ประเด็นปัญหาของการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ ประกอบด้วย การเจ็บป่วยด้วยโรคประจำถิ่น ได้แก่ โรคเรื้อน และโรคเท้าช้าง

2.2.6.3 ปัญหายาเสพติด⁷

จังหวัดนราธิวาสนับว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการแพร่ระบาดของตัวยาลากหลายชนิด มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 - 2555 เพิ่มขึ้นทุกปี สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากมีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย 5 อำเภอ แบ่งเป็นหมู่บ้านชายแดน 33 หมู่บ้าน พื้นที่หมู่บ้านชายแดนเหล่านี้เป็นช่องทางการนำเข้าส่งออกยาเสพติดมากถึง 19 ช่องทาง ในพื้นที่ 3 อำเภอสำคัญ คือ อำเภอสุไหงโก - ลก อำเภอตากใบ และอำเภอแว้ง จึงทำให้เป็นพื้นที่ที่เอื้อต่อการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดชนิดต่างๆ โดยพื้นที่หลักที่มีบุคคล/กลุ่มบุคคล หรือกลุ่มนักค้ารายสำคัญ ได้แก่ อำเภอสุไหงโก - ลก อำเภอสุไหงปาตี และอำเภอตากใบ ส่วนพื้นที่หลักในการแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ อำเภอสุไหงโก - ลก อำเภอเมือง อำเภอสุไหงปาตี อำเภอตากใบ และอำเภอแว้ง ทั้งนี้ จังหวัดนราธิวาส มีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปรากฏข่าวสารปัญหาเสพติดที่ได้ข้อมูลจากการจับกุม ข้อมูลบำบัดรักษา ข้อมูลการสืบสวน - การข่าว ข้อมูลจากการร้องเรียนของประชาชน ข้อมูลจากการสำรวจและสอบถามจากประชาชน ข้อมูลจากแหล่งข่าวเปิด ฯลฯ ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 13 อำเภอ รวมจำนวน 190 หมู่บ้าน/ชุมชน

ตัวยาสีที่แพร่ระบาดมีหลากหลายตัวยาสี สำหรับตัวยาสีหลัก ได้แก่ ยาบ้า กัญชา พืชกระท่อม (สีคุณร้อย) และเฮโรอีน สำหรับตัวยาสีอื่นๆ ได้แก่ ตัวยากลุ่ม club drugs (ไอซ์ เอ็กซ์ตาซี อิริมิน 5) ที่นิยมใช้ในสถานบันเทิง และอัลปราโซแลม (วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท) มีการแพร่ระบาดในกลุ่มคนที่มีอาชีพช่างที่ใช้ความชำนาญ คนว่างงาน รับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร และผู้ใช้แรงงาน

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในพื้นที่ถูกเข้ามาจากพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ลักลอบลำเลียงมาทางถนนสายหลัก และนำไปพักยังฝั่งประเทศมาเลเซีย เพื่อที่จะนำยาเสพติดกลับเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ และยาเสพติดบางส่วนจะส่งออกไปยังประเทศที่สาม โดยมีการนำเข้าส่งออกยาเสพติดตามแนวชายแดนทางช่องทางด่านถาวรปกติ

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ประชาชนต้องการให้มีการแก้ไขโดยเร่งด่วน เนื่องจากเป็นบ่อเกิดของปัญหาต่างๆ มากมาย และที่สำคัญคือสมาชิกกลุ่มก่อความไม่สงบได้แสวงผลประโยชน์จากยาเสพติดทั้งทางตรงที่เป็นแหล่งเงินทุน และทางอ้อมด้วยการให้แนวร่วมเสพเพื่อสร้างความอึดเหนี่ยวเพิ่มความกล้าในการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่

2.2.7 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.7.1 ทรัพยากรน้ำ⁸

จังหวัดนราธิวาสมีแม่น้ำสายใหญ่ๆ หลายสาย และมีน้ำตลอดทั้งปี มีแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย ได้แก่

1) แม่น้ำบางนรา รับน้ำจากเทือกเขาบูโด-สุไหงปาตี ผ่านคลองสุไหงปาตี คลองยะกัง และคลองตันหยงมัส ไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาตี อำเภอระแงะ แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ 6 กิโลเมตร

⁷ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 100

⁸ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 43

2) แม่น้ำโก-ลก เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศ ต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซีย และที่อำเภอท้องที่แวง ไหลผ่านอำเภอสุโขทัยโก-ลก และไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

3) แม่น้ำสายบุรี ต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสุคริบน ไหลผ่านอำเภอจะนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ และอำเภอรามันจังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทย ที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ 195 กิโลเมตร

4) แม่น้ำตากใบ เป็นแม่น้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่นได้ซัดทรายเข้าหาฝั่งทำให้เกิดเป็นสันทราย ส่วนภายในยังลึกเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำยาวประมาณ 14 กิโลเมตร อยู่ชายฝั่งตะวันออกในท้องที่ตำบลเจ๊ะเห ตำบลศาลาใหม่ และไหลไปบรรจบแม่น้ำโก-ลกที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ ต่อชายแดนไทย-มาเลเซีย

นอกจากแม่น้ำสายหลัก 4 สายแล้ว จังหวัดนราธิวาสยังมี คู คลอง ลำราง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บึง และหนองน้ำ เป็นแหล่งน้ำของจังหวัด ที่สำคัญได้แก่ คลองสุโขทัย คลองยะกัง คลองตันหยงมัส คลองบอยยอ และคลองโอกานเน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาคุณภาพน้ำตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน โดยพิจารณาจากค่าออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) เป็นหลัก ซึ่งข้อมูลคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำภายในจังหวัดนราธิวาสได้จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำสายหลัก ประจำปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะแม่น้ำสายหลักทั้ง 4 สาย โดยรวมคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ ส่วนผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งโดยกรมควบคุมมลพิษซึ่งประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index) พบว่า ปี พ.ศ. 2547 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งแถบจังหวัดนราธิวาสอยู่ในเกณฑ์พอใช้

2.2.7.2 ทรัพยากรป่าไม้⁹

จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 1,835.37 ตารางกิโลเมตร (1,147,110 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 41.04 ของพื้นที่จังหวัด เป็นป่าสงวนแห่งชาติ 20 ป่า เนื้อที่ 1,113.03 ตารางกิโลเมตร (695,646.75 ไร่) ป่าเตรียมการสงวน 4 ป่า เนื้อที่ 309.56 ตารางกิโลเมตร (193,475.75 ไร่) และป่าอื่นๆ ตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ เนื้อที่ 412.78 ตารางกิโลเมตร (257,987.50 ไร่) สำหรับการแบ่งประเภทป่าไม้ในจังหวัดนราธิวาส แบ่งออกเป็นดังนี้

1) ป่าดิบชื้นและป่าดิบเขา เป็นป่าแฉกที่มีเรือนยอดชิดกันโดยตลอด ป่าทั้งสองประเภทนี้พบกระจายอยู่ทั่วไปทั้งจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณหุบเขา ริมลำน้ำสายใหญ่ๆ และบนเทือกเขาที่มีความสูงมากกว่า 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลาง

2) ป่าพรุ เป็นสภาพป่าประเภทป่าดิบชื้นเขตร้อนที่เกิดบนพื้นที่พรุ ประกอบด้วยไม้ยืนต้นใหญ่น้อยหลายชนิด จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่พรุและป่าพรุมากที่สุดในประเทศไทย ป่าพรุในจังหวัดนราธิวาสพบมากทางด้านตะวันออกของจังหวัดขนานไปกับแนวชายฝั่งทะเลและในบริเวณตอนกลางของจังหวัด ป่าพรุที่สำคัญ ได้แก่ ป่าพรุโต๊ะแดงในเขตอำเภอตากใบ อำเภอสุโขทัยโก-ลก และอำเภอสุโขทัยปาตี พื้นที่ประมาณ 209,900 ไร่ เป็นป่าพรุที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด และป่าพรุบาเจาะในเขตอำเภอบาเจาะ รวมพื้นที่ป่าพรุทั้งจังหวัดมีประมาณ 453.36 ตารางกิโลเมตร (283,350 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 10.13 ของพื้นที่จังหวัด

⁹ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 42

3) ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดนราธิวาสมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 20 แห่ง รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 1,113.03 ตารางกิโลเมตร (695,646.75 ไร่)

4) ป่าอื่นๆ ที่ถูกจัดตั้งตามกฎหมาย มีหลายประเภท เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและวนอุทยาน เป็นต้น มีพื้นที่รวมของป่าเหล่านี้ 722.34 ตารางกิโลเมตร (451,463.25 ไร่)

เนื่องจากจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงประสบปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า จากข้อมูลสถิติเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปรากฏสถิติจับกุมการบุกรุกพื้นที่ป่า (คดี) ในปี พ.ศ. 2552 ลดลงจากปี พ.ศ. 2551 จำนวน 9 คดี หรือ ลดลงร้อยละ 19.56 แต่พื้นที่ที่ถูกบุกรุกกลับเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2551 จำนวน 180 ไร่ หรือเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 51.72 ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการลักลอบตัดไม้ และต้องการที่ดินทำการเกษตร

ตารางที่ 10 : ข้อมูลการบุกรุกพื้นที่ป่าจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2550 - 2552

ข้อมูลการจับกุม	พ.ศ. 2550 (1ต.ค.49- 30 ก.ย.50)	พ.ศ. 2551 (1ต.ค.50-30 ก.ย.51)	พ.ศ. 2552 (1ต.ค.51- 30 ก.ย.52)
คดีจับกุมการบุกรุกพื้นที่ป่า (คดี)	24	46	37
พื้นที่ป่า (ไร่)	256	348	528
ผู้ต้องหา (คน)	12	8	18
ไม้ของกลาง			
- ไม้ท่อน (ท่อน/ลูกบาศก์เมตร)	110/230.62	54/134	215/92.70
- ไม้แปรรูป (แผ่น/ลูกบาศก์ เมตร)	270/5.73	2,065/33.13	915/17.13
อุปกรณ์ของกลาง			
- รถแบ็คโฮล	-	3	-
- รถกระบะ	9	1	1
- รถจักรยานยนต์	-	-	-
- เลื่อยยนต์	1	7	13
- แกลลอน	-	-	2
- ตะไบ	-	-	3
- คีม	-	-	-
- ตลับเมตร	-	-	-
- ขวาน	-	-	6
- ฆ้อน	-	-	-
- กระเป๋าเครื่องมือ	-	-	1
- กาดัมน้ำ	-	-	-

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2552 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัด นราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 42)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

2.2.7.3 ทรัพยากรดิน¹⁰

พื้นที่ดินส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม รองลงมาคือ แหล่งน้ำ และที่อยู่อาศัย ตามลำดับ ทั้งนี้พบพื้นที่เสี่ยงต่อปัญหาดินโคลนถล่ม ได้แก่ พื้นที่ในเขตตำบล ลำภู (อำเภอเมือง) ตำบลบาระเหนือ (อำเภอบาเจาะ) ตำบลโคกสะอาด (อำเภอเรือเสาะ) ตำบลศรีสาคร ตำบลกาหลง (อำเภอศรีสาคร) ตำบลมาโมง ตำบลสุคีริน ตำบลเกียร์ ตำบลภูเขาทอง ตำบลร่มไทร (อำเภอสุคีริน) ตำบลปะลुरु ตำบลโต๊ะเต็ง ตำบลริโก้ (อำเภอสุไหงปาดี) และตำบลจะแนะ ตำบลคุดงูอู (อำเภอจะแนะ)

ตารางที่ 11 : พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ปี พ.ศ 2550)

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ (%)
1. ที่อยู่อาศัย	2,466.88	7.97
2. เกษตรกรรม	24,331.00	78.58
3. อุตสาหกรรม	243.46	0.78
4. พาณิชยกรรม และที่อยู่อาศัยหนาแน่น	227.44	0.75
5. สถานที่ราชการ	766.46	0.47
6. สถาบันศาสนา	234.26	2.75
7. ที่โล่ง นันทนาการ และการรักษาสิ่งแวดล้อม	-	-
8. ป่าไม้	-	-
9. แหล่งน้ำ	2,695	8.70
รวมทั้งหมด	30,964.50	100.0

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2550 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 108)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

2.2.7.4 ทรัพยากรแร่ธาตุ¹¹

จังหวัดนราธิวาสมีแร่ธาตุที่สำคัญที่กรมทรัพยากรธรณีสำรวจพบ คือ ดิบุก แมงกานีสเหล็ก ทองคำ ทองแดง และดินขาว พื้นที่ที่สำรวจพบแร่ธาตุที่สำคัญเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทางด้านตะวันตกและด้านใต้ของจังหวัด ได้แก่ ดิบุกสำรวจพบในพื้นที่อำเภอเรือเสาะ และอำเภอระแงะ แมงกานีสสำรวจพบในพื้นที่อำเภอระแงะและอำเภอจะแนะ เหล็กสำรวจพบในพื้นที่อำเภอระแงะ ทองคำสำรวจพบในพื้นที่อำเภอสุคีริน ทองแดงสำรวจพบในพื้นที่รอยต่ออำเภอสุไหงปาดี และอำเภอแว้ง ส่วนดินขาวสำรวจพบในอำเภอสุไหงปาดี และอำเภอระแงะ ในส่วนของดินขาวในจังหวัดนราธิวาสได้รับการยกย่องว่ามีคุณภาพดีละเอียดและมีความคมน้อย เหมาะสำหรับการทำกระดาษคุณภาพดี ทำไฟเบอร์กลาส และผลิตภัณฑ์เซรามิค

¹⁰ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 108

¹¹ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 1 หน้า 43

2.2.7.5 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง¹²

จังหวัดนราธิวาส มีความยาวของพื้นที่ชายฝั่งทะเล 57.76 กิโลเมตร โดยมีแนวชายฝั่งถูกกัดเซาะครอบคลุม 2 อำเภอ 6 ตำบล เป็นระยะทาง 43.99 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 76.16 ของแนวชายฝั่งของจังหวัดที่มีทั้งหมด และคิดเป็นร้อยละ 9.63 ของแนวชายฝั่งภาคใต้ที่ถูกกัดเซาะ

ตารางที่ 12 : สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเลของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2553

ด้าน/จังหวัด	ความยาวชายฝั่ง (กม.)	ข้อมูลจำนวนขอบเขตพื้นที่		ข้อมูลจำนวนพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ		แนวชายฝั่งถูกกัดเซาะ (กม.)		
		อำเภอ	ตำบล	อำเภอ	ตำบล	ปานกลาง	รุนแรง	รวม
ภาคใต้	2106.66	132	960	58	200	232.14	224.73	456.87
กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้	509.56	48	355	18	65	90.86	86.05	176.91
สงขลา	157.90	16	127	6	28	34.54	19.99	54.53
สตูล	155.07	7	36	4	13	9.60	6.86	16.46
ปัตตานี	138.83	12	115	6	18	30.76	31.17	61.93
ยะลา	-	-	-	-	-	-	-	-
นราธิวาส	57.76	13	77	2	6	15.96	28.03	43.99

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

2.2.7.6 ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดนราธิวาส มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและมีความสมบูรณ์ค่อนข้างมาก ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ได้เป็นปัญหาที่รุนแรงและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่มากนัก จากข้อมูลการร้องเรียนปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2552 มีเพียงปีละประมาณ 3 - 6 เรื่องเท่านั้น

ตารางที่ 13 : สถิติการร้องเรียนปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2546 - 2552

พ.ศ.	จำนวนการร้องเรียน (ครั้ง)					รวมจำนวนเรื่องที่ร้องเรียนทั้งหมด (ครั้ง)
	น้ำ	อากาศ	เสียง	กลิ่น	อื่นๆ	
2546	1	2	-	1	2	6
2547	1	1	-	-	2	4
2548	-	-	1	2	2	5
2549	-	3	-	1	2	6
2550	1	2	-	-	-	3
2551	-	-	-	1	3	4
2552	1	-	-	-	2	3

ที่มา : 1) ศูนย์บริการประชาชนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ดัดแปลงจากข้อมูลแบบสำรวจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

¹² แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.2558 - 2561), นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556 ส่วนที่ 3 หน้า 112 - 113

แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีบางพื้นที่ที่มีปัญหาเป็นการเฉพาะพื้นที่ เช่น

1) ปัญหาดินถล่มจะเกิดในบริเวณพื้นที่ที่เป็นภูเขาหิน พบในพื้นที่ ต.ลำภู (อ.เมือง) ต.บาเรเหนือ (อ.บาเจาะ) ต.โคกสะอาด (อ.รือเสาะ) ต.ศรีสาคร ต.กาหลง (อ.ศรีสาคร) ต.มาโมง ต.สุคีริน ต.เกียร์ ต.ภูเขาทอง ต.ร่มไทร (อ.สุคีริน) ต.ปะลुरू ต.โต๊ะเต็ง ต.ริโก้ (อ.สุโขทัย) และ ต.จะนะ ต.คชงู (อ.จะนะ)

2) ปัญหาขยะมูลฝอยที่จะเป็นปัญหาในบริเวณเมืองใหญ่ ปริมาณมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในจังหวัดนราธิวาส คาดว่ามีประมาณวันละ 463.5 ตัน/วัน โดยเป็นมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลประมาณ 135.5 ตัน/วัน และมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากอบต. ประมาณ 328 ตัน/วัน (คำนวณภายใต้ฐานประชากร ปี พ.ศ. 2549 และอัตราการเกิดมูลฝอยเฉลี่ย 0.6 กิโลกรัม/คน/วัน)

ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยในจังหวัด คือ อบต. ไม่มีระบบกำจัดที่ถูกต้องหลักสุขภาพ โดยจังหวัดนราธิวาสมีระบบกำจัดที่ถูกต้องหลักสุขภาพเพียงแห่งเดียวคือ ระบบกำจัดขยะของเทศบาลเมือง ทำให้บางครั้งการขนส่งขยะจากแหล่งกำเนิดไปยังระบบกำจัดที่หน่วยงานมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดการตกค้างของขยะในบางพื้นที่ เช่น อบต.ซากอในเขตอำเภอศรีสาคร อบต. ปูโย๊ะในเขตอำเภอสุโขทัย อบต.แว้งในเขตอำเภอแว้ง เทศบาลตำบลปะลुरूในเขตอำเภอสุโขทัย และเทศบาลตำบลสุคีรินในเขตอำเภอสุคีริน เป็นต้น

ตารางที่ 14 : ปริมาณขยะมูลฝอยของเทศบาลในจังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2548

อำเภอ	เทศบาล	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ปริมาณขยะ (ตัน/วัน)	อัตราการผลิตขยะ (ก.ก./คน/วัน)
เมือง	1. ทม.นราธิวาส	7.5	45,404	42.0	0.93
ตากใบ	2. ทต.ตากใบ	9.1	16,931	6.0	0.35
บาเจาะ	3. ทต.ตันไทร	11.8	3,785	6.5	1.72
	4. ทต.บาเจาะ	12.6	8,568	4.0	0.47
ยี่งอ	5. ทต.ยี่งอ	0.6	2,856	2.0	0.70
ระแงะ	6. ทต.ตันหยงมัส	7.3	7,712	8.0	1.04
	7. ทต.มะรือโบตก	12.0	7,504	2.0	0.27
รือเสาะ	8. ทต.รือเสาะ	3.1	7,671	7.0	0.91
แว้ง	9. ทต.บูเก๊ะตา	7.0	4,120	1.5	0.36
	10. ทต.แว้ง	4.1	9,909	3.0	0.30
ศรีสาคร	11. ทต.ศรีสาคร	5.0	3,979	2.5	0.63
สุคีริน	12. ทต.สุคีริน	17.1	3,191	1.5	0.47
สุโขทัย	13. ทม.สุโขทัย	22.5	42,612	46.5	1.09
สุโขทัย	14. ทต.ปะลुरू	6.3	8,658	3.0	0.35
รวม		126	172,900	135.5	9.59

ที่มา : ข้อมูลจากแบบสำรวจติดตามตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลภายใต้โครงการติดตามตรวจสอบสถานที่ บำบัดและกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศเพื่อจัดทำแผน/แนวทางการฟื้นฟู, 2548

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์จังหวัด

“เศรษฐกิจก้าวหน้า นรนาอยู่ สู้สันติสุข”

1. พัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มูลค่าสินค้าและบริการการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1) พัฒนาด้านชายแดน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และบริการ

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคเกษตรและเพิ่มศักยภาพแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนและผู้ประกอบการ อาทิจิตวิทยุชุมชน OTOP และ SMEs ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการทั้งการผลิต แปรรูป การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และเชื่อมโยงช่องทางการตลาดรองรับการค้าชายแดนและประชาคมอาเซียน

3) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และเสริมสร้างกิจกรรมกีฬาเพื่อเชื่อมสัมพันธ์และสนับสนุนการท่องเที่ยวกับประชาคมอาเซียน

4) เสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มโอกาสและขีดความสามารถการทำงาน

5) ยกระดับการพัฒนาพื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรสำคัญของจังหวัดนราธิวาส (ปาล์มน้ำมัน ข้าว ยางพารา พะแนญ ปลูกพะวงขาว) (ร้อยละ 11 ต่อ 4 ปี)

2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (ร้อยละ 18 ต่อ 4 ปี)

3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน (ร้อยละ 11 ต่อ 4 ปี)

4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 26 ต่อ 4 ปี)

2. พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กลยุทธ์

1) ส่งเสริมให้มีการขยายผลและประยุกต์ใช้แนวทางตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและสอดคล้องกับวิถีชุมชน

3) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนให้มีสุขภาพที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้

4) ส่งเสริมอาชีพบนพื้นฐานขององค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของวัฒนธรรมประเพณีพื้นถิ่น

5) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านภัยพิบัติและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

6) สร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน สตรี และผู้ด้อยโอกาส และสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน

7) พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ร้อยละของอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน
- 3) อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าของประชากรกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี
- 4) ค่าเฉลี่ย o-net ม. 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3
- 5) รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น (โดยใช้ฐานข้อมูลรายได้ปี 2554 ของ สสช. รายได้เฉลี่ย 50 , 50 บาท)

3. เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่

เป้าประสงค์

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ

กลยุทธ์

- 1) พัฒนากำลังภาคประชาชนให้มีศักยภาพในการคุ้มครองและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง จากสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยงโดยการสร้างพื้นที่ความปลอดภัยเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่
- 3) พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4) เสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- 5) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในทุกมิติเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดทั้งในและต่างประเทศ

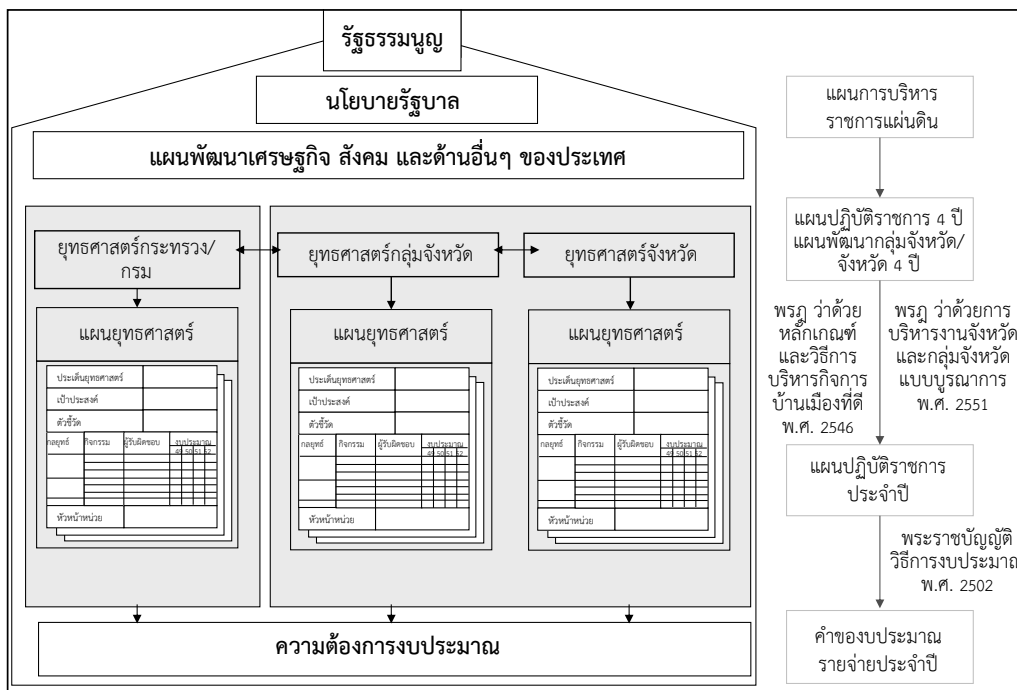
ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ไม่สังกัดชุมชนภายในเขตเทศบาลที่ไม่มีการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่
- 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องหาคดีอาชญากรรมคดีอาชญากรรมสำคัญถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม
- 3) ร้อยละของสถานศึกษาในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมป้องกันแก้ไขและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมเทียบกับค่าเป้าหมาย
- 4) จำนวนคดีอาชญากรรมต่อประชากร 100,000 คน

2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และการแปลงแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น หนึ่งในกรอบแนวความคิดตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องด้วยความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นกลไกหลักของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ดังที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ **แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11** จะให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายถึงรวมถึงการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้าระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้¹³

¹³ สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการ คู้มครองทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความ เข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทย ในตลาดภูมิภาคและตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาขีด ความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุน ความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการ แบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไก การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาส เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนา ประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึง ตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข - ดัชนีความสงบสุข - สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุด ร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ ร้อยละ 10 - สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน - สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม - ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) **ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม** ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) **ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) **ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) **ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) **ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาได้สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่าง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ และ 13 ตัวชี้วัดของจังหวัดนราธิวาส กับประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เฉพาะในส่วนของการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

ตารางที่ 17 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส
1. ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	- สัดส่วนคนจน ลดลงเหลือร้อยละ 16.73 ในปี 2561 - อัตราการตายของทารกต่ำกว่า 6.8 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ในปี 2561 - ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด
2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-

ตารางที่ 17 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส
3.อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับ ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	- อัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในปี 2561 มากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยประเทศ
4.คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัว เปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-

ตัวชี้วัดการพัฒนาของจังหวัดสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านความอยู่เย็นเป็นสุข และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ดี ยังไม่มีตัวชี้วัดในส่วนของพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาโครงข่ายคมนาคม และทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัด

2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.5.1 ความเป็นมาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)

จากยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552 - 2556) ได้วางแนวทางหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ของประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และพัฒนาบริการภาครัฐผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นเพื่อให้เกิดโครงการที่เป็นรูปธรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) จึงจัดทำโครงการจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) ขึ้น โดยถือเป็นนโยบายเร่งด่วนภายใต้แนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ “Smart Thailand” ซึ่งประกอบไปด้วย Smart Network Smart Government และ Smart Business ทั้งนี้ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดให้ “จังหวัดนครนายก” เป็นต้นแบบของจังหวัดที่จะดำเนินการให้บริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อมุ่งสู่การเป็น “Smart Province” เนื่องด้วยความเหมาะสมของขนาดพื้นที่จังหวัดและความพร้อมทั้งด้านสถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว การเกษตร และจะขยายผลไปสู่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับโครงการ Smart Thailand ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่

- (1) กิจกรรม Smart City หรือ Smart Province ซึ่งได้ดำเนินการนำร่องที่จังหวัดนครนายก โดยจะทำให้เกิดการบริหารงานราชการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการข้อมูลที่เป็นสำหรับประชาชนในระดับท้องถิ่น

(2) กิจกรรม Smart Citizen Info. (การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน) ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จาก Smart Card ตามนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นระบบที่จะช่วยให้นำบัตรประชาชนแบบ Smart Card มาใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐได้

เป้าหมายโครงการ Smart Thailand

(1) ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูลการให้บริการและสนับสนุนความช่วยเหลือตามมาตรการต่างๆ รวมถึงข้อมูลสิทธิที่ตนพึงได้รับจากบริการภาครัฐผ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card) ผ่านศูนย์บริการร่วมโครงการ Smart Citizen Info

(2) ประชาชนสามารถทำธุรกรรม หรือขั้นตอนทางราชการต่างๆ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ณ จุดบริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

(3) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของระบบบริการภาครัฐแบบบูรณาการผ่านระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกลางภาครัฐ

2.5.2 ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE) และตัวชี้วัดสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

สำหรับโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดที่ได้ศึกษาในครั้งนั้น นอกจากจะทำการศึกษาลักษณะที่มีศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) รวมถึงกำหนดตัวชี้วัด/รายการข้อมูลที่จะสะท้อนถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์หรือประเด็นสำคัญนั้นๆ แล้ว การศึกษาในครั้งนี่ยังได้ทำการศึกษาแนวโน้มในการจัดทำยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางของจังหวัดอัจฉริยะหรือไม่เพียงใด เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัดให้มีหลักการ ทิศทางที่สอดคล้องต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นจังหวัดอัจฉริยะต่อไปในอนาคต

ในเบื้องต้นจากการศึกษาจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกที่ได้ศึกษาไว้ในรายงานฉบับที่แล้วนั้น จะพบว่าตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายก มีกรอบการกำหนดตัวชี้วัดที่เน้น เป้าหมาย 5 ตัวชี้วัดในการพัฒนาเพื่อให้กรอบการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในแต่ละด้านมีมิติในการพิจารณาได้ละเอียดและชัดเจนนั้น คณะที่ปรึกษาได้จัดทำกรอบตัวชี้วัดภายใต้กรอบเป้าหมายทั้ง 5 ด้านที่สอดคล้องกับจังหวัดนครนายกไว้ และได้มีการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัดไว้ ดังนี้

ด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE)

(1) ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(P : Gross Province Product)

- การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)
- การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น
- คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น

(2) รายได้ประชากรต่อหัวต่อปีของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(I : Per Capita Income)

- ประชาชนพึ่งพาตนเองได้
- การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)
- การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น
- จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น
- จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น

(3) การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น

(D : Distribution of Income)

- ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล
- การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่างเพิ่มขึ้น
- การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดและ

และสหกรณ์จังหวัด

ภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

(4) ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น

(H : Gross Happiness Index)

- สุขภาพแข็งแรง
- มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ
- ใช้ชีวิตแบบพอเพียง
- ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้
- มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น
- มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น
- ไม่มีหนี้สิน
- มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ
- มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี
- มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน
- ไม่มีความผิด
- ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น
- ได้รับการบริการของรัฐที่ดี
- ได้รับการคุ้มครองรักษาสีธรรม
- มีจิตอาสา
- เลี้ยงลูกได้ดี
- ครอบครัวอบอุ่น
- จิตใจเบิกบาน

- (5) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง
(E : Government Expense)
- บูรณาการ
 - มอบอำนาจและกระจายอำนาจ
 - ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง
 - ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์
 - ลดการเดินทาง
 - ลดเวลาการปฏิบัติ
 - จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)
 - ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร

นอกจากด้านคุณภาพชีวิตแล้วนั้น คณะที่ปรึกษาฯ ยังได้จัดกลุ่มตัวชี้วัดที่จะสะท้อนมิติด้านสังคมอุดมปัญญา เพื่อเป็นตัวชี้วัดที่จะบ่งชี้ถึงการอยู่ร่วมกันโดยสงบและเป็นสังคมของผู้มีปัญญาในการอยู่ร่วมกันอย่าง สงบ สันติและสร้างสรรค์

ด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

- (1) สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม (P : Peaceful)
- (2) ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ (A : Adjustment)
- (3) เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน (R : Reason)
- (4) เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต (K : knowledge)
- (5) พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ (S : Sufficiency)

ซึ่งมีรายละเอียดและการเปรียบเทียบระหว่างตัวชี้วัดในด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE) และด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS) กับการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รายละเอียดตามภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้

2.5.3 สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยง และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการสร้างจังหวัดอัจฉริยะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศไทยในหลายด้าน ได้แก่ ประชาชนจะได้รับการบริการจากภาครัฐได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รัฐบาลสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนงานด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลใช้ข้อมูลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพตรงต่อความต้องการ และประชาชนสามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการติดต่อสื่อสารหรือการขอรับบริการจากภาครัฐได้อย่างกว้างขวาง โดยอาศัยหลักการบริหารแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยง 5 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ ส่วนท้องถิ่นและชุมชน หน่วยงานส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานราชการส่วนกลางและภาคเอกชนเข้าด้วยกัน เมื่อทุกภาคส่วนทำงานเชื่อมโยงกันจนเป็นระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การประสานงาน และการสั่งการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ ช่วยลดระยะเวลาและรายจ่าย ซึ่งเป็นผลดีทั้งรัฐ เอกชนและประชาชน ซึ่งผลที่ได้รับคือการพัฒนาและศักยภาพที่ก้าวกระโดดของจังหวัดและประเทศไทย

อย่างไรก็ตามการจะสร้างให้เกิดจังหวัดอัจฉริยะนั้น นอกจากแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแบบบูรณาการดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ยังต้องอาศัยประเด็นสำคัญอื่นๆ อาทิ การสร้างสังคมที่สงบสุข มีรายได้ ความมั่นคงปลอดภัย ใฝ่รู้เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคมและพัฒนาไปพร้อมๆกับการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี จึงได้เกิดการกำหนดตัวชี้วัด “จังหวัดอัจฉริยะ” ในนิยามใหม่ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นจังหวัดที่นำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการงานของจังหวัดให้บูรณาการได้เท่านั้น แต่จังหวัดอัจฉริยะใหม่ที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ จะหมายความรวมถึงความการยกระดับให้แต่ละจังหวัดมีแผนการบริหารจัดการงานที่ดี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการมุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น บนพื้นฐานของความสงบสุข สันติ สามัคคี ใฝ่รู้ เพื่อสร้างสรรค์สังคมใหม่ที่นำอยู่ร่วมกัน

ทั้งนี้การกำหนดตัวชี้วัดของจังหวัดนราธิวาส มีความสอดคล้องกับตัวอย่างตัวชี้วัดของจังหวัดอัจฉริยะที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอ ในตัวชี้วัดเรื่องคุณภาพชีวิต (PIDHE) ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (P : Gross Provincial Product) โดยจังหวัดนราธิวาสกำหนดตัวชี้วัดเป็น “รายได้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น” อย่างไรก็ตามจังหวัดยังมุ่งเน้นการจัดทำตัวชี้วัดที่เน้นเชิงปริมาณ ในขณะที่ตัวชี้วัดที่สะท้อนการเป็นจังหวัดอัจฉริยะในนิยามใหม่นั้น จะเน้นตัวชี้วัดที่จะสะท้อนเชิงคุณภาพของคุณภาพชีวิตประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้นและเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความสงบสุขของสังคม เป็นต้น

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion) และ/หรือ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการกีฬาเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน

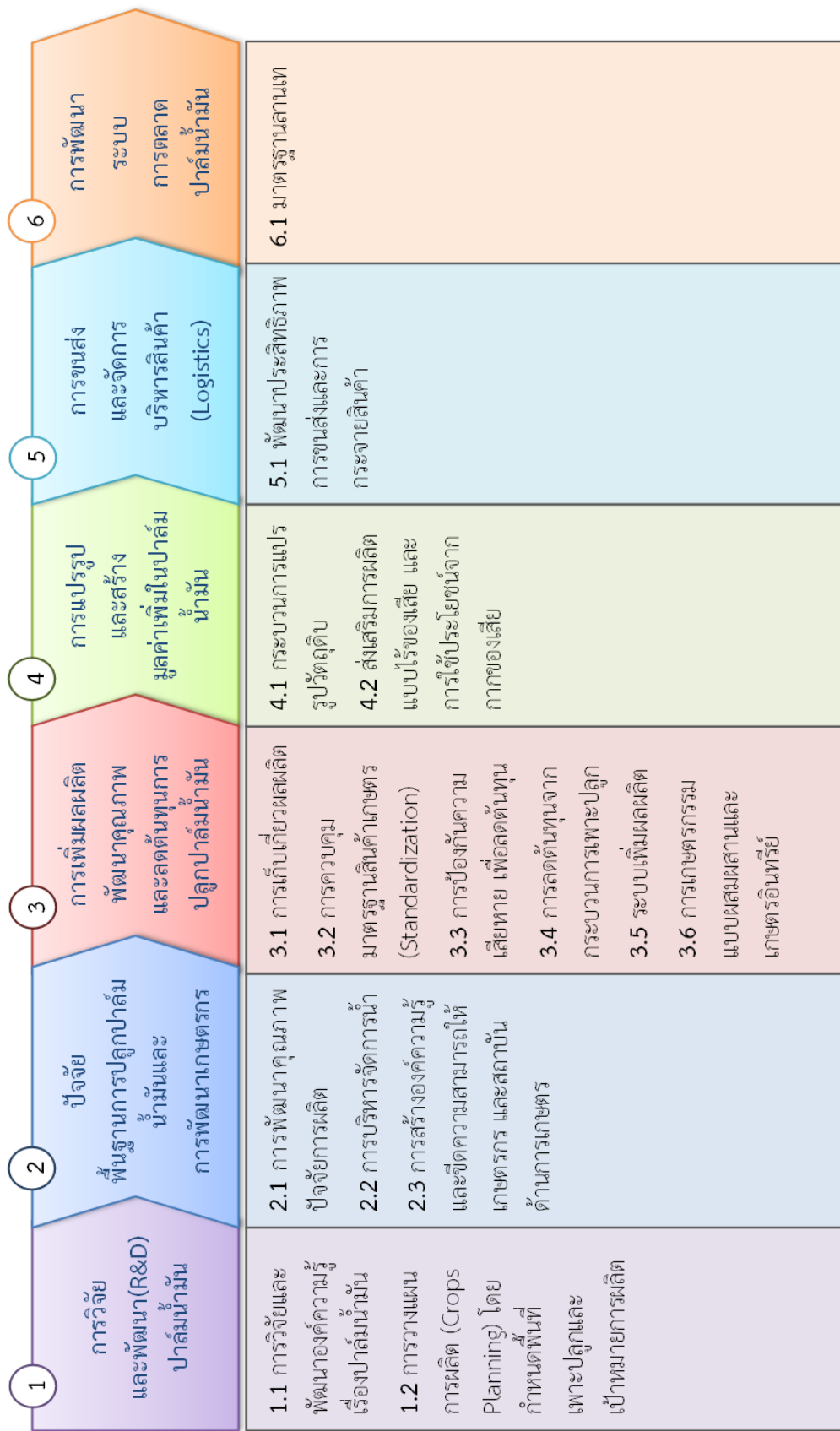
3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “ปาล์มน้ำมัน”

ตารางที่ 18 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาภาคการผลิต การค้าชายแดน การท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน	เศรษฐกิจ -> การเกษตร	ปาล์มน้ำมัน
สรุปเหตุผลสนับสนุน <ul style="list-style-type: none">- จังหวัดได้กำหนดจุดยืนด้านเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ (Positioning) ให้ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยในปี 2554 จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิต 36,255 ไร่ (ร้อยละ 18.33 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด) และมีผลผลิตจำนวน 79,467 ตัน คิดเป็นร้อยละ 17.58 ของผลผลิตทั้งกลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ผลผลิตปาล์มน้ำมันของจังหวัดเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี 2553 ที่ 2,132 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 2,192 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2554 ซึ่งสูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มผลผลิตที่สำคัญในอนาคต		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

3.1.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 การวิจัยและพัฒนา (R&D) ปาล์มน้ำมัน							
CSF 1.1 การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน	KPI 1.1.1 จำนวนการทำวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน โดยสถาบันการศึกษาทำการสนับสนุน	Data 1.1.1.1 จำนวนโครงการวิจัยเพื่อลดต้นทุนการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร รือเสาะ	
CSF 1.2 การวางแผนการผลิต (Crops Planning) โดยกำหนดพื้นที่เพาะปลูกและเป้าหมายการผลิต	KPI 1.2.1 แผนการผลิต (Crop planning) ที่ได้รับความเห็นชอบจากเกษตรกรและผู้มีส่วนร่วม	Data 1.2.1.1 ประมาณการผลผลิตทางการเกษตรตลอดทั้งปี	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด	
		Data 1.2.1.2 ประมาณการราคาของผลผลิต	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
		Data 1.2.1.3 ประมาณการความต้องการใช้งานปัจจัยการผลิตแยกตามประเภท (เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง)	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	
		Data 1.2.1.4 ประมาณการราคาปัจจัยการผลิต แยกตามประเภท	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 2 ปัจจัยพื้นฐานการปลูกปาล์มน้ำมันและการพัฒนาเกษตรกร							
CSF 2.1 การพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิต	KPI 2.1.1 พื้นที่ปาล์มน้ำมัน	Data 2.1.1.1 พื้นที่ปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมในจังหวัด	มี	เอกสาร/รายงาน		สนง.เกษตรจังหวัด	
		Data 2.1.1.2 พื้นที่ปาล์มที่เกษตรกรนิยมปลูก	มี	เอกสาร/รายงาน		สนง.เกษตรจังหวัด	
		Data 2.1.1.3 จำนวนแปลงเพาะพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	มี	ทะเบียน	รายปี	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด	มีของเอกชนด้วย
	KPI 2.1.2 พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน	Data 2.1.2.1 จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในแต่ละปี	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	เกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	
KPI 2.1.3 คุณภาพดิน	Data 2.1.3.1 ข้อมูลชุดดินระดับตำบล	มี	ทะเบียน	รายปี	สถานีพัฒนาที่ดิน		
CSF 2.2 การบริหารจัดการน้ำ	KPI 2.2.1 ปริมาณน้ำตามแหล่งชลประทาน	Data 2.2.1.1 จำนวนพื้นที่ชลประทาน (ไร่)/จำนวนพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันในเขตชลประทาน	มี	ทะเบียน	รายปี	ชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	KPI 2.2.2 ปริมาณความต้องการการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในแต่ละพื้นที่	Data 2.2.2.1 จำนวนเกษตรกรที่ใช้น้ำจากชลประทานในการเกษตร	มี	ทะเบียน	รายปี	ชลประทานจังหวัด	
		Data 2.2.2.2 ประมาณการความต้องการการใช้น้ำเพื่อการเกษตร	มี	ทะเบียน	รายปี	ชลประทานจังหวัด	
CSF 2.3 การสร้างองค์ความรู้และขีดความสามารถให้เกษตรกร และสถาบันด้านการเกษตร	KPI 2.3.1 เกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	Data 2.3.1.1 จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการอบรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมัน	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนากา เกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนากา เกษตรรือเสาะ	
		Data 2.3.1.2 จำนวน ครั้ง/เรื่อง ของการอบรมเกษตรกรในพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนากา เกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนากา เกษตรรือเสาะ	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 3 การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุนการปลูกปาล์มน้ำมัน							
CSF 3.1 การเก็บเกี่ยวผลผลิต	KPI 3.1.1 ผลผลิตปาล์มน้ำมันของจังหวัด	Data 3.1.1.1 พื้นที่เก็บเกี่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.1.1.2 จำนวนผลผลิตปาล์มน้ำมัน	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.1.1.3 จำนวนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด	
	KPI 3.1.2 ความสามารถในการเก็บผลผลิตปาล์มน้ำมัน	Data 3.1.2.1 จำนวนลานเท ในจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	สหกรณ์จังหวัด	
		Data 3.1.2.2 ปริมาณปาล์มน้ำมันที่รับได้ต่อลานเท	มี	เอกสาร/รายงาน	รายปี	สหกรณ์จังหวัด	
		Data 3.1.2.3 จำนวนโรงสกัดในจังหวัด	มี	เอกสาร	รายปี	สหกรณ์จังหวัด	
CSF 3.2 การควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตร (Standardization)	KPI 3.2.1 การตรวจสอบมาตรฐานการผลิตและผลผลิตปาล์มน้ำมัน	Data 3.2.1.1 การปลอมปนจากเมล็ดพันธุ์ปาล์มทำให้คุณภาพปาล์มเสียไป	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.3 การป้องกันความเสียหายเพื่อลดต้นทุน	KPI 3.3.1 ข้อมูลความเสียหาย	Data 3.3.1.1 มูลค่าความเสียหายจากโรคพืช	ไม่มี	n/a	n/a	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.3.1.2 มูลค่าความเสียหายจากศัตรูพืช	ไม่มี	n/a	n/a	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.3.1.3 มูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	
	KPI 3.3.2 ข้อมูลการป้องกันการเสียหายประเภทต่างๆ	Data 3.3.2.1 จำนวนค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันโรคพืช	ไม่มี	n/a	n/a	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.3.2.2 จำนวนค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันศัตรูพืช	ไม่มี	n/a	n/a	เกษตรจังหวัด	
		Data 3.3.2.3 จำนวนค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	
	KPI 3.3.3 ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน	Data 3.3.3.1 ผลการตรวจสภาพน้ำจากการเพาะปลูก	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิบูลทอง	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.4 การลดต้นทุนจากกระบวนการเพาะปลูก	KPI 3.4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนวิธีเพาะปลูกที่ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงสุด	Data 3.4.1.1 เปรียบเทียบ การลดต้นทุนในการเพาะปลูกโดยวิธีการต่างๆ	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ	
CSF 3.5 ระบบเพิ่มผลผลิต	KPI 3.5.1 ความสำเร็จของการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน	Data 3.5.1.1 จำนวนผลผลิตต่อไร่ของการส่งเสริมการผลิต	มี	ทะเบียน	รายปี	เกษตรจังหวัด	
CSF 3.6 การเกษตรกรรมแบบผสมผสานและเกษตรอินทรีย์	KPI 3.6.1 การลดต้นทุนโดยการใช้การเกษตรแบบผสมผสาน	Data 3.6.1.1 จำนวนโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน	ไม่มี	n/a	n/a	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	
		Data 3.6.1.2 จำนวนการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรเฉลี่ยต่อไร่	ไม่มี	n/a	n/a	เกษตรจังหวัด, สหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	
VC 4 การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มในปาล์มน้ำมัน							
CSF 4.1 กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบ	KPI 4.1.1 การเพิ่มมูลค่าโดยการแปรรูป	Data 4.1.1.1 ปริมาณของวัตถุดิบที่สามารถนำมาแปรรูปได้ในพื้นที่	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	
		Data 4.1.1.2 สัดส่วนของปริมาณวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นพลังงานทดแทน	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		Data 4.1.1.3 สัดส่วนของปริมาณที่สามารถนำมาแปรรูปอื่นๆได้ นอกจากพลังงาน ในจังหวัด	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองสถานีวิจัยที่ดินจังหวัดสทภณจังหวัด	
		Data 4.1.1.4 ปริมาณของการแปรรูปที่สามารถทำได้ในจังหวัดตามชนิด	ไม่มี	n/a	n/a	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองสถานีวิจัยที่ดินจังหวัดสทภณจังหวัด	
	KPI 4.1.2 ประสิทธิภาพในการสกัดน้ำมันปาล์ม	Data 4.1.2.1 จำนวนโรงงานที่มีประสิทธิภาพในการสกัดน้ำมันปาล์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม	มี	เอกสาร/ รายงาน	รายปี	สทภณจังหวัด	
CSF 4.2 ส่งเสริมการผลิตแบบไร้ของเสีย และ การใช้ประโยชน์จากกากของเสีย	KPI 4.2.1 การลดของเสีย และการนำของเสียมาใช้ประโยชน์	Data 4.2.1.1 ปริมาณของเสียที่เกิดจากการแปรรูป	มี	เอกสาร/ รายงาน	รายปี	สทภณจังหวัด	
		Data 4.2.1.2 ปริมาณของเสียที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	มี	เอกสาร/ รายงาน	รายปี	สทภณจังหวัด	

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 5 การขนส่งและจัดการบริหารสินค้า (Logistics)							
CSF 5.1 พัฒนาประสิทธิภาพการขนส่งและการกระจายสินค้า	KPI 5.1.1 ความสามารถในการกระจายสินค้า	Data 5.1.1.1 ปริมาณเที่ยวรถในการขนส่งน้ำมันปาล์มออกจากจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	การค้าภายใน	ขนย้ายทุกครั้งต้องมีการขออนุญาต (เฉพาะน้ำมันปาล์มปาล์มสดไม่ต้อง)
		Data 5.1.1.2 ปริมาณปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อการขนส่งต่อเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	การค้าภายใน	
		Data 5.1.1.3 ต้นทุนต่อการขนส่งน้ำมันปาล์มต่อเที่ยว	ไม่มี	n/a	n/a	สหกรณ์จังหวัด	
VC 6 การพัฒนาระบบการตลาดปาล์มน้ำมัน							
CSF 6.1 มาตรฐานลานเท	KPI 6.1.1 ข้อมูลการซื้อขายในลานเท	Data 6.1.1.1 จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมต่อลานเท	มี	ทะเบียน	รายปี	สหกรณ์จังหวัด	
		Data 6.1.1.2 ข้อมูลราคา ปริมาณ และเกณฑ์การซื้อขายเฉลี่ยของปาล์มน้ำมันแต่ละชนิด	มี	ทะเบียน	รายปี	สหกรณ์จังหวัด	

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาภาคการผลิต การค้าขายแดน การท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน (Product Champion : ปาล์มน้ำมัน) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 45 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บแล้วจำนวน 31 และที่เหลือจำนวน 14 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 20 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5	VC 6
		(2 CSFs, 2 KPIs)	(3 CSFs, 6 KPIs)	(6 CSFs, 9 KPIs)	(2 CSFs, 3 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บ เป็นปกติ	31 (68.89%)	5	10	9	3	2	2
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	14 (31.11%)	-	-	9	4	1	-
รวม	45 (100%)	5	10	18	7	3	2

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

กลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ แสดงดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.2.1.1 การปลอมปนจาก เมล็ดพันธุ์ปาล์มทำให้คุณภาพปาล์ม เสียไป	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร นราธิวาส - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ร้อยเอ็ด	- จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่ง เชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
Data 3.3.1.1 มูลค่าความเสียหาย จากโรคพืช	เกษตรจังหวัด	- จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการ ใช้ข้อมูล
Data 3.3.1.2 มูลค่าความเสียหาย จากศัตรูพืช	เกษตรจังหวัด	
Data 3.3.2.1 จำนวนค่าใช้จ่ายเพื่อ ป้องกันโรคพืช	เกษตรจังหวัด	

ตารางที่ 21 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ปาล์มน้ำมัน” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.3.2.2 จำนวนค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันศัตรูพืช	เกษตรจังหวัด	
Data 3.3.3.1 ผลการตรวจสภาพน้ำจากการเพาะปลูก	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง	
Data 3.4.1.1 เปรียบเทียบ การลดต้นทุนในการเพาะปลูกโดยวิธีการต่างๆ	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร รือเสาะ	
Data 3.6.1.1 จำนวนโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	
Data 3.6.1.2 จำนวนการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรเฉลี่ยต่อไร่	- เกษตรจังหวัด - สหกรณ์จังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	
Data 4.1.1.1 ปริมาณของวัตถุดิบที่สามารถนำมาแปรรูปได้ในพื้นที่	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด - สหกรณ์จังหวัด	
Data 4.1.1.2 สัดส่วนของปริมาณวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นพลังงานทดแทน	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด - สหกรณ์จังหวัด	
Data 4.1.1.3 สัดส่วนของปริมาณที่สามารถนำมาแปรรูปอื่นๆได้นอกจากพลังงาน ในจังหวัด	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด - สหกรณ์จังหวัด	
Data 4.1.1.4 ปริมาณของการแปรรูป ที่สามารถทำได้ในจังหวัดตามชนิด	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด - สหกรณ์จังหวัด	
Data 5.1.1.3 ต้นทุนต่อการขนส่งน้ำมันปาล์มต่อเที่ยว	สหกรณ์จังหวัด	

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

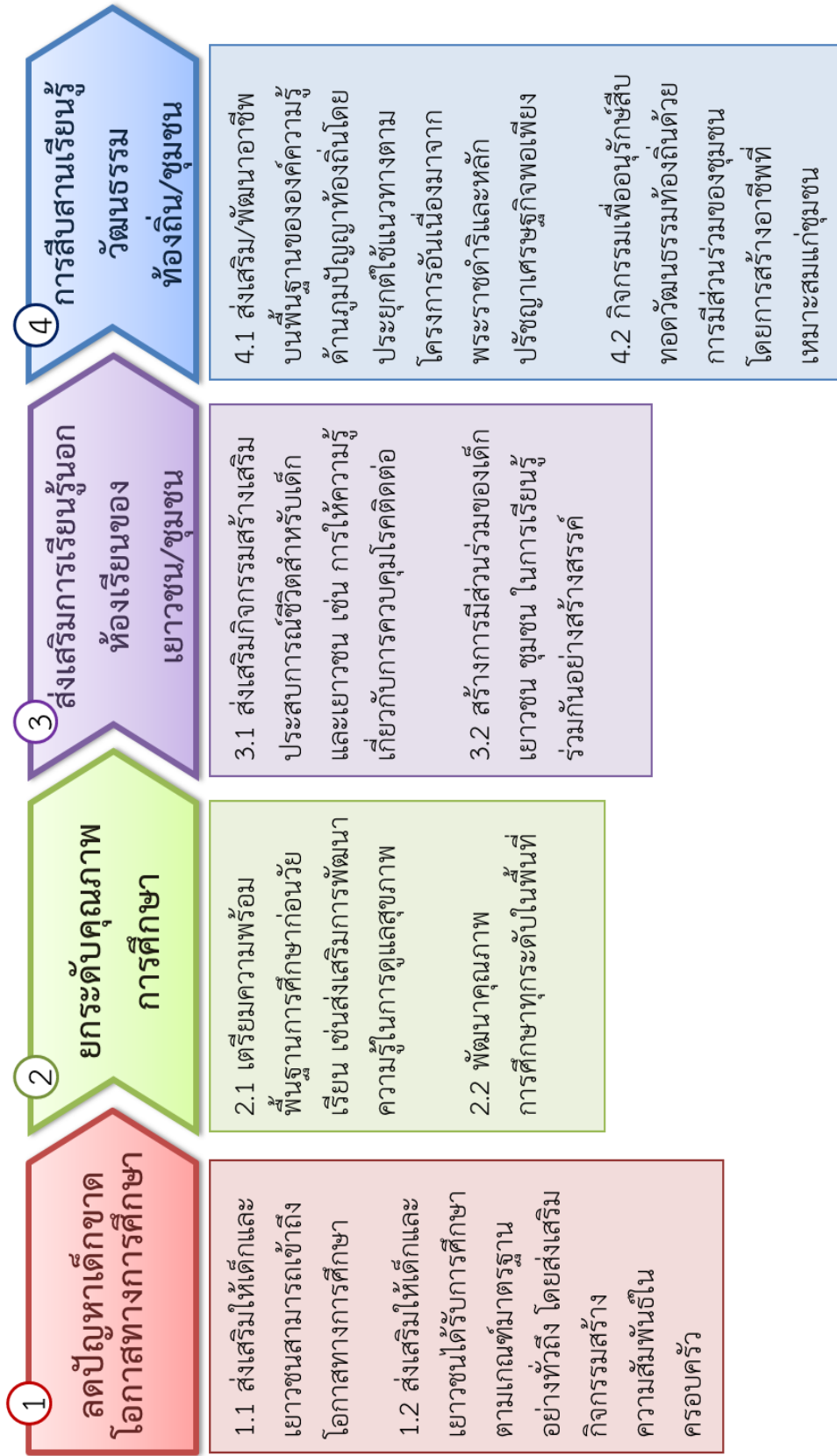
3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

ตารางที่ 22 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สังคม -> คุณภาพชีวิต	ยกระดับคุณภาพการศึกษา
<p>สรุปเหตุผลสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพการศึกษาต่ำ มีปัญหาการว่างงานเนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้ และขาดทักษะด้านการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ ส่งผลให้การพัฒนาจังหวัดล่าช้า (จากการวิเคราะห์จุดอ่อนของยุทธศาสตร์จังหวัด) ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาด้านการศึกษา ทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การจ้างงานในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

3.2.2 ผังสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา							
CSF 1.1 ส่งเสริมให้เด็กและ เยาวชนสามารถเข้าถึง โอกาสทางการศึกษา	KPI 1.1.1 ค่าเฉลี่ย o-net ม. 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี	Data 1.1.1.1 ค่าเฉลี่ย o-net	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15 โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สนง.คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน	
		Data 1.1.1.2 ระดับ IQ	ไม่มี	-	-	กรมสุขภาพจิต	ล่าสุดปี 2554
CSF 1.2 ส่งเสริมให้เด็กและ เยาวชนได้รับการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอย่าง ทั่วถึงโดยส่งเสริมกิจกรรม สร้างความสัมพันธ์ ในครอบครัว	KPI 1.2.1 ร้อยละของจำนวน ครัวเรือนที่มีพ่อหรือ แม่เป็นผู้ปกครอง คนเดียวจำแนกเป็น รายอำเภอ	Data 1.2.1.1 จำนวนครัวเรือนที่มี พ่อหรือแม่เป็น ผู้ปกครองคนเดียว จำแนกเป็นรายอำเภอ	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	
		Data 1.2.1.2 จำนวนศูนย์พัฒนา ครอบครัวในชุมชน จำแนกเป็นรายอำเภอ	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	

ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		Data 1.2.1.3 จำนวนเงินอุดหนุน ศูนย์พัฒนาครอบครัว ในชุมชน	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	
VC 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษา							
CSF 2.1 เตรียมความพร้อม พื้นฐานการศึกษาก่อน วัยเรียน เช่นส่งเสริมการ พัฒนาความรู้ในการดูแล สุขภาพ	KPI 2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ กิจกรรมส่งเสริมการ พัฒนาความรู้ในการ ดูแลสุขภาพ	Data 2.1.1.1 จำนวนกิจกรรมส่งเสริม การพัฒนาความรู้ในการ ดูแลสุขภาพ	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	
CSF 2.2 พัฒนาคุณภาพ การศึกษาทุกระดับ ในพื้นที่	KPI 2.2.1 อัตราการเข้าเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายหรือ เทียบเท่าของ ประชากรกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี	Data 2.2.1.1 ร้อยละการเข้าเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่าของ ประชากรกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	

ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		Data 2.2.1.2 ร้อยละการเข้าชั้น ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าของ ประชากรกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	
		Data 2.2.1.3 ร้อยละของครูที่ได้รับ การพัฒนาต่อปีการศึกษา	ไม่มี	-	-	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	
		Data 2.2.1.4 จำนวนโรงเรียนที่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน	ไม่มี	-	-	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	
VC 3 ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน							
CSF 3.1 ส่งเสริมกิจกรรมสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชน เช่น การให้ความรู้ เกี่ยวกับการควบคุม โรคติดต่อ	KPI 3.1.1 ร้อยละของอำเภอ ควบคุมโรคเข้มแข็ง แบบยั่งยืน	Data 3.1.1.1 ร้อยละของอำเภอ ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะ อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด	

ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.2 สร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	KPI 3.2.1 จำนวนโครงการสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ (ปีละ 2 โครงการ)	Data 3.2.1.1 จำนวนโครงการสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	มี	เอกสาร/ รายงาน	รายปี	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
VC 4 การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น/ชุมชน							
CSF 4.1 ส่งเสริม/พัฒนาอาชีพบนพื้นฐานขององค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยประยุกต์ใช้แนวทางตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	KPI 4.1.1 ร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	Data 4.1.1.1 จำนวนหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ประเมิน 6 ด้าน ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการประหยัด ด้านการเรียนรู้ ด้านการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและ ด้านการเอื้ออารีต่อกัน	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพัฒนาชุมชน	

ตารางที่ 23 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CFS 4.2 กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน โดยการสร้าง อาชีพที่เหมาะสมแก่ ชุมชน	KPI 4.2.1 รายได้ครัวเรือน เพิ่มขึ้น	Data 4.2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ OTOP และ มูลค่าการจำหน่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพัฒนาชุมชน	
		Data 4.2.1.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ ครัวเรือน จำแนกตาม แหล่งที่มาของรายได้	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานสถิติจังหวัด	

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Critical Issue: ยกระดับคุณภาพการศึกษา) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญจำนวนรวมทั้งสิ้น 15 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวนแล้ว 12 รายการ และที่เหลือจำนวน 3 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 24 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4
		(2 CSFs, 2 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	12 (80.00%)	4	3	2	3
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่องไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	3 (20.00%)	1	2	-	-
รวม	15 (100%)	5	5	2	3

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

กลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ แสดงดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.1.2 ระดับ IQ	กรมสุขภาพจิต	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล
Data 2.2.1.3 ร้อยละของครูที่ได้รับการพัฒนาต่อปีการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	
Data 2.2.1.4 จำนวนโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพื้นที่ เขต 15	

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่

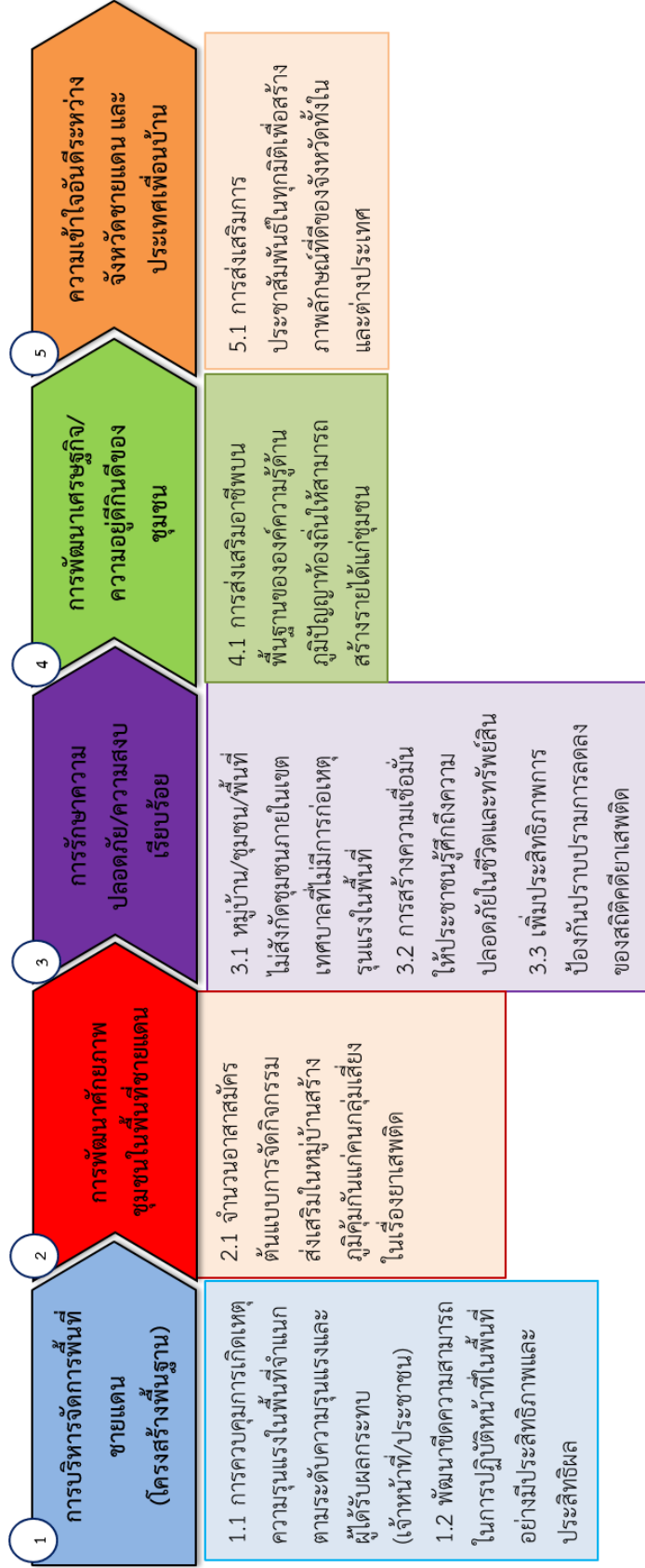
3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “ชุมชนเข้มแข็ง”

ตารางที่ 26 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการค้า เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่	สังคม -> ความมั่นคง	ชุมชนเข้มแข็ง
<p>สรุปเหตุผลสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเพิ่มศักยภาพในการคุ้มครองและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งรวมถึงเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาระดับตัวชี้วัดให้อยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ยประเทศซึ่งในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์คืออยู่แล้ว 		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

3.3.2 ผังสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

ตารางที่ 27 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน (โครงสร้างพื้นฐาน)						
CSF 1.1 การควบคุมการเกิดเหตุความรุนแรงในพื้นที่จำแนกตามระดับความรุนแรงและผู้ได้รับผลกระทบ (เจ้าหน้าที่/ประชาชน)	KPI 1.1.1 เหตุความรุนแรงในพื้นที่จำแนกเป็นรายอำเภอ ระดับความรุนแรง และผู้ได้รับผลกระทบ (เจ้าหน้าที่/ประชาชน) (ร้อยละ 90 ต่อปี)	Data 1.1.1.1 ร้อยละที่ลดลงของเหตุความรุนแรงในพื้นที่จำแนกเป็นรายอำเภอ ระดับความรุนแรง และผู้ได้รับผลกระทบ	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือเยียวยา
CSF 1.2 พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	KPI 1.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดข้อหาสำคัญที่ถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม	Data 1.2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดข้อหาสำคัญที่ถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
VC 2 การพัฒนาศักยภาพชุมชนในพื้นที่ชายแดน						
CSF 2.1 จำนวนอาสาสมัครต้นแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมในหมู่บ้านสร้างภูมิคุ้มกัน แก่คนกลุ่มเสี่ยงในเรื่องยาเสพติด	KPI 2.1.1 ร้อยละของสถานศึกษาในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมป้องกัน แก่ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด	Data 2.1.1.1 ร้อยละของสถานศึกษาในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมกิจกรรมป้องกัน แก่ไขและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

ตารางที่ 27 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		Data 2.1.1.2 การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
VC 3 การรักษาความปลอดภัย/ ความสงบเรียบร้อย						
CSF 3.1. หมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ไม่สังกัดชุมชนภายในเขตเทศบาลที่ไม่มี การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่	KPI 3.1.1 ร้อยละหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ไม่สังกัดชุมชนภายในเขตเทศบาลที่ไม่มี การก่อเหตุ รุนแรงในพื้นที่ (ร้อยละ 89)	Data 3.1.1.1 ร้อยละหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ไม่สังกัดชุมชนภายในเขตเทศบาลที่ไม่มี การก่อเหตุ รุนแรงในพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานป้องกันจังหวัด
CSF 3.2 การสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนรู้สึกถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	KPI 3.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าโครงการสานสัมพันธ์สัมพันธ์มวลชนเมื่อเปรียบเทียบกับปี ที่ผ่านมา	Data 3.2.1.1 จำนวนโครงการสานสัมพันธ์มวลชน (โครงการปรองดอง) มูลค่า และจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	ปกครองจังหวัด
CSF 3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการลดลงของสถิติคดียาเสพติด	KPI 3.3.1 ร้อยละที่ลดลงของจำนวนยาเสพติด (ต่อปีเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา)	Data 3.3.1.1 จำนวนคดียาเสพติด/คดีทั่วไป	มี	ทะเบียน	รายปี	ตำรวจภูธร

ตารางที่ 27 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”(ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		Data 3.3.1.2 จำนวนคดีอาชญากรรม (จำแนก ตามผู้ค้า ผู้เสพ เป็นรายอำเภอ)	มี	ทะเบียน	รายปี	ตำรวจภูธร
VC 4 การพัฒนาเศรษฐกิจ/ความอยู่ดีกินดีของชุมชน						
CSF 4.1 การส่งเสริมอาชีพบนพื้นฐานของ องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชน	KPI 4.1.1 จำนวนการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมอาชีพบนพื้นฐาน ขององค์ความรู้ด้านภูมิ ปัญญาท้องถิ่นให้สามารถ สร้างรายได้แก่ชุมชนที่ เพิ่มขึ้น (3 ครั้งต่อปี)	Data 4.1.1.1 จำนวนการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมอาชีพบนพื้นฐานของ องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นให้สามารถสร้าง รายได้แก่ชุมชนที่	มี	ทะเบียน	รายปี	ป้องกันจังหวัด
VC 5 ความเข้าใจอันดีระหว่างจังหวัดชายแดน และประเทศเพื่อนบ้าน						
CSF 5.1 การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ในทุกมิติเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ของจังหวัดทั้งในและต่างประเทศ	KPI 5.1.1 จำนวนครั้งที่เพิ่มขึ้นในการ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ในทุกมิติเพื่อสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัด ทั้งในและต่างประเทศเพื่อ เสริมสร้างภาพลักษณ์ จังหวัดยะลา (3 ครั้งต่อปี)	Data 5.1.1.1 จำนวนครั้งในการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ในทุกมิติ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี	ไม่มี	n/a	n/a	ประชาสัมพันธ์จังหวัด

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ (Critical Issue : ชุมชนเข้มแข็ง) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 10 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 9 รายการ และที่เหลือจำนวน 1 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 28 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5
		(2 CSFs, 2 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(3 CSFs, 3 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	9 (90.00%)	2	2	4	1	-
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	1 (10.00%)	-	-	-	-	1
รวม	10 (100%)	2	2	4	1	1

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

กลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ แสดงดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “ชุมชนเข้มแข็ง”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 5.1 การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในทุกมิติเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดทั้งในและต่างประเทศ	ประชาสัมพันธ์จังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ในปัจจุบัน

จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้
นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา
จังหวัด แยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยัง
ไม่มีการจัดเก็บ โดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

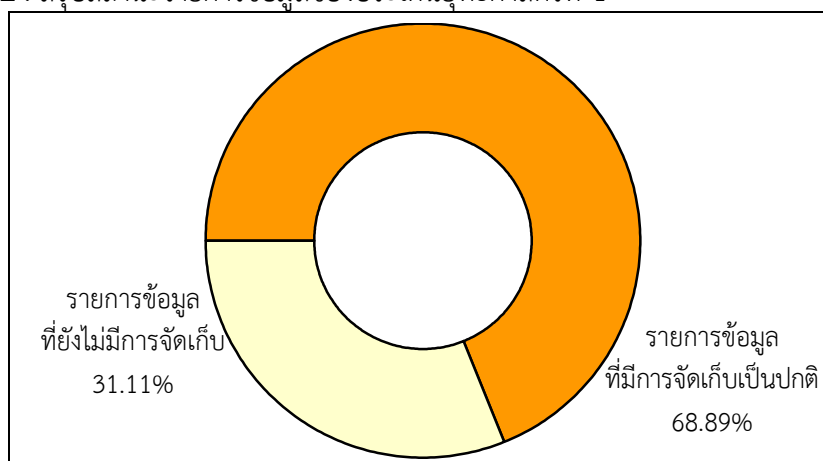
**4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนากิจกรรมการผลิต การค้าขายแดน การท่องเที่ยว
และการกีฬาเพื่อเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product
Champion : PC) คือ “ปาล์มน้ำมัน” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 45 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะ
รายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้**

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 31 รายการ คิดเป็น
ร้อยละ 68.89

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 14 รายการ คิดเป็น
ร้อยละ 31.11

แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

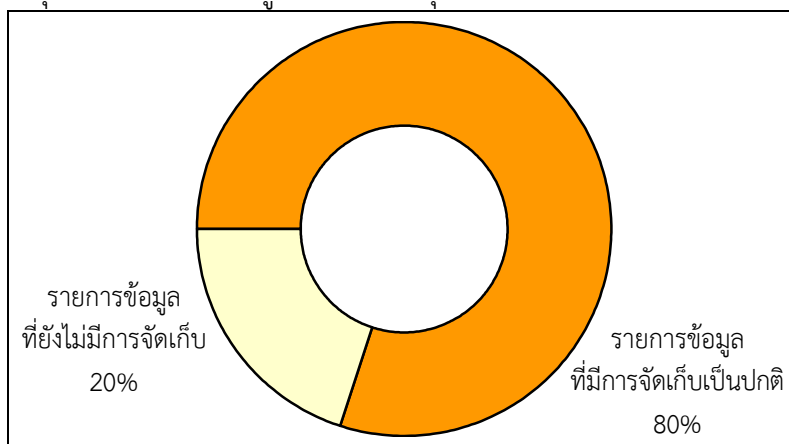
4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 15 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 12 รายการ คิดเป็นร้อยละ 80

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20

แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

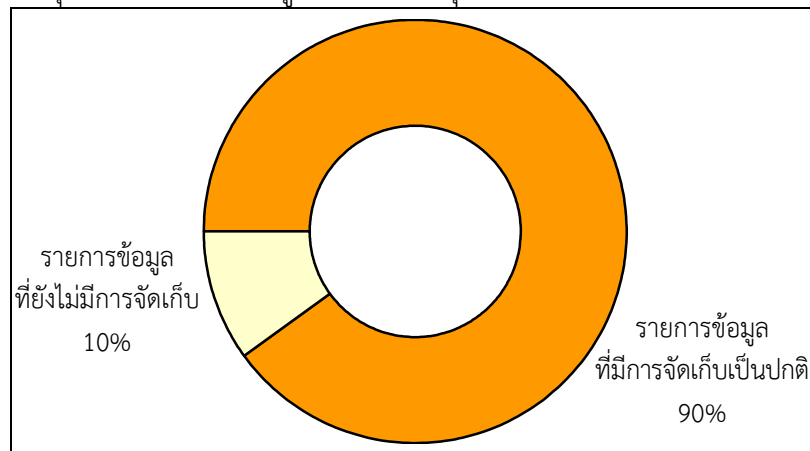
4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ชุมชนเข้มแข็ง” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 10 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 90

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 10

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล และแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

คณะทำงานข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ ในระยะยาว 4 ปีข้างหน้า ควรมีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการสถิติทางการ (กลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ-ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)
- 2) ด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการ (การเติมเต็ม data gap การลดความซ้ำซ้อน การประเมินคุณภาพ - ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)
- 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพของข้อมูลและการประสานข้อมูลมหภาค (การรวบรวมข้อมูลมหภาคที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ - ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น)

รวมทั้ง จังหวัดควรสนับสนุนให้มีการนำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดไปใช้ประโยชน์ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจและพัฒนา แทนการตัดสินใจด้วยประสบการณ์ ทั้งนี้ควรมีการจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด โดยในระดับจังหวัด สำนักบริหารยุทธศาสตร์จังหวัดนราธิวาส ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล
- การจัดทำคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
- การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวชี้วัด และผู้จัดเก็บข้อมูล
- การจัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับเจ้าของข้อมูล

การจัดอบรม/ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ประสานการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบข้อมูล

สารสนเทศที่สำคัญทั้งระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด โดยในระดับจังหวัด สำนักบริหารยุทธศาสตร์จังหวัดนราธิวาส ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล
- การจัดทำคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
- การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวชี้วัด และผู้จัดเก็บข้อมูล
- การจัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับเจ้าของข้อมูล
- การจัดอบรม/ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผล

ข้อมูล และการใช้วิธีประสานเพื่อรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบข้อมูล

ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจดทะเบียนข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2557													
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12		
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรงานสถิติและแผน	สำนักงานสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ฝึกอบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะในการวางแผน จัดทำยุทธศาสตร์ วิธี/เครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์มวลรวมและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่ได้รับประโยชน์จากการค้าของกลุ่มจังหวัด พร้อมวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการค้า 														
การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของกลุ่มจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี วิเคราะห์หาชุดข้อมูลสำคัญที่สะท้อนศักยภาพของผลิตภัณฑ์สำคัญของกลุ่มจังหวัดที่ไม่สมบูรณ์หรือที่ขาดหายไป 														

บรรณานุกรม

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดนราธิวาส, กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, สำนักงานจังหวัดนราธิวาส. (2556). **แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส 4 ปี พ.ศ. 2558 – 2561.**

ดร.สุรชัย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เอกสารประกอบการบรรยาย “จังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ” **การพัฒนาจังหวัดนครนายก เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเติบโตอย่างยั่งยืน**” (พฤศจิกายน 2555)

นิตยสาร eLEADER. ประจำเดือน NOVEMBER 2012. **ขับเคลื่อน Smart Province วางเป้าก้าวสู่โครงการระดับชาติ**, (หน้า 50-51)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). **แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป

(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือหรือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ(Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองน่าอยู่	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)
2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์	8. การพัฒนาสุขภาวะ	13. การบริหารจัดการน้ำ
3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ	9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้	14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี
4. อุตสาหกรรมการผลิต	10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว	
5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน	11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	
6. การบริการและการ ท่องเที่ยว		

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคอเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูขี้น้ำประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยวจากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

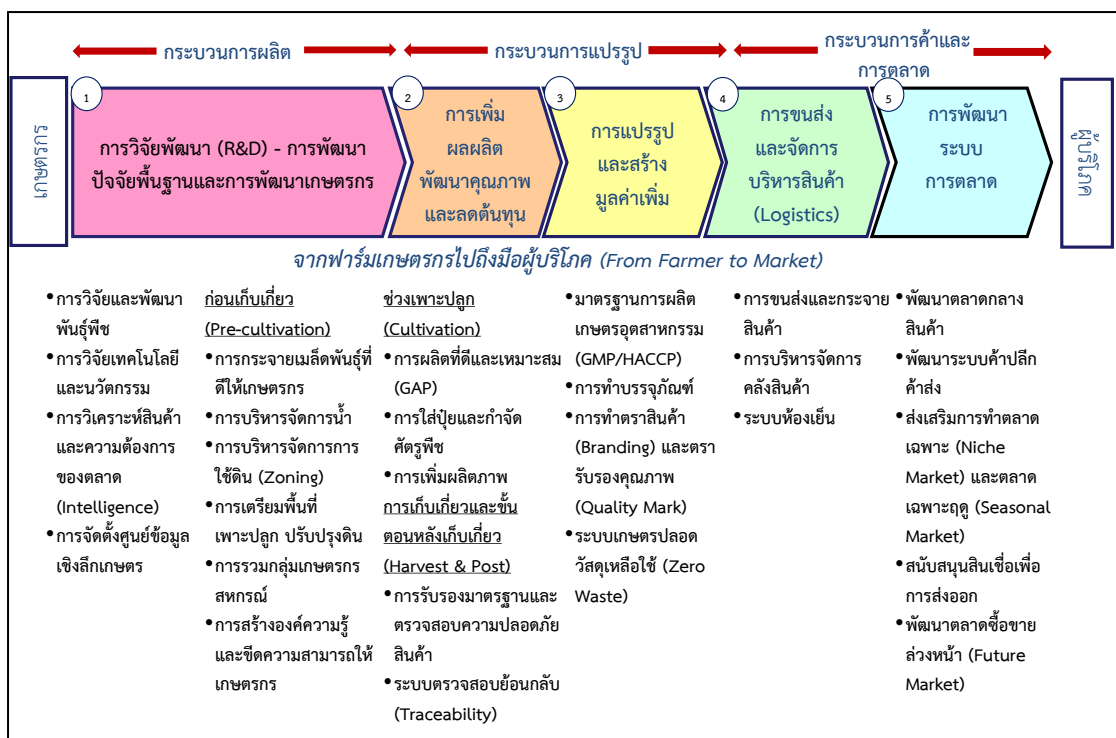
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขึ้นก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุนความสัมพันธในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่าง ของห่วงโซ่มูลค่าเข้ามาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตร ในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคม ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะ ยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนา คุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้ อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนา สินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวน แผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางดำเนินการตามมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากร การเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

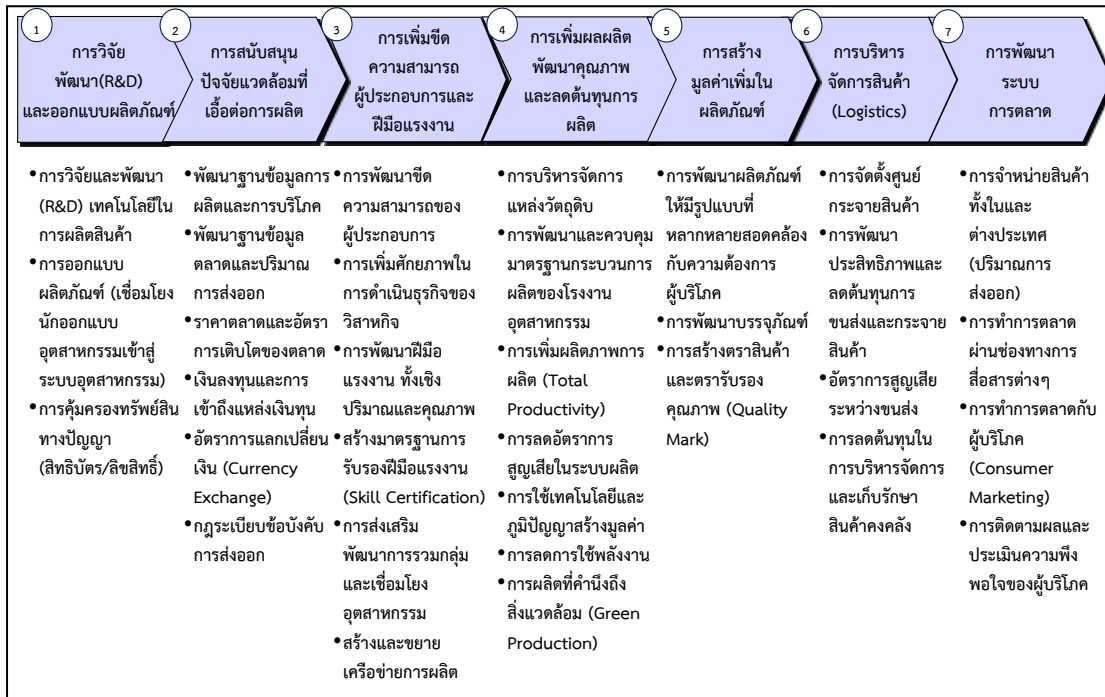

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้ มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

- 1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
- 2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

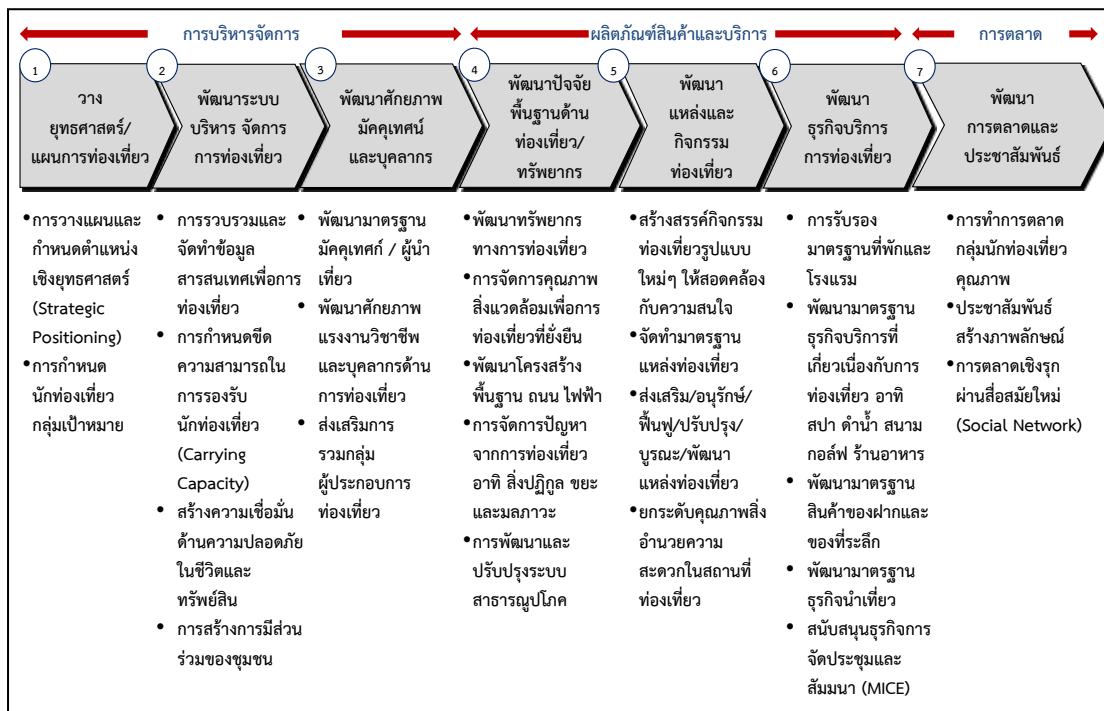
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และท้ายที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีตู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว ศตวรรษที่ 21 และสะท้อนขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่ใช้ถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

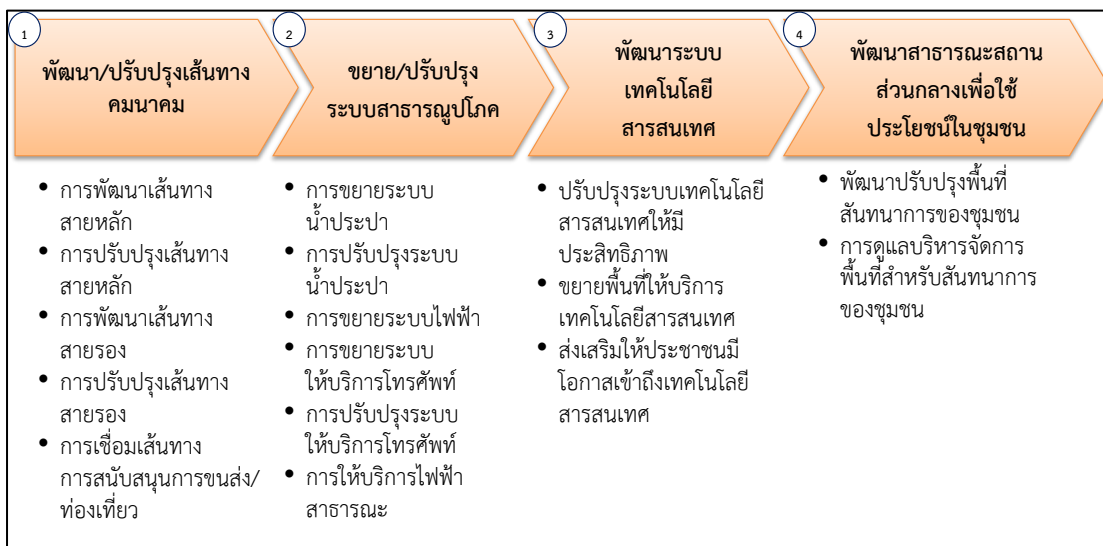
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

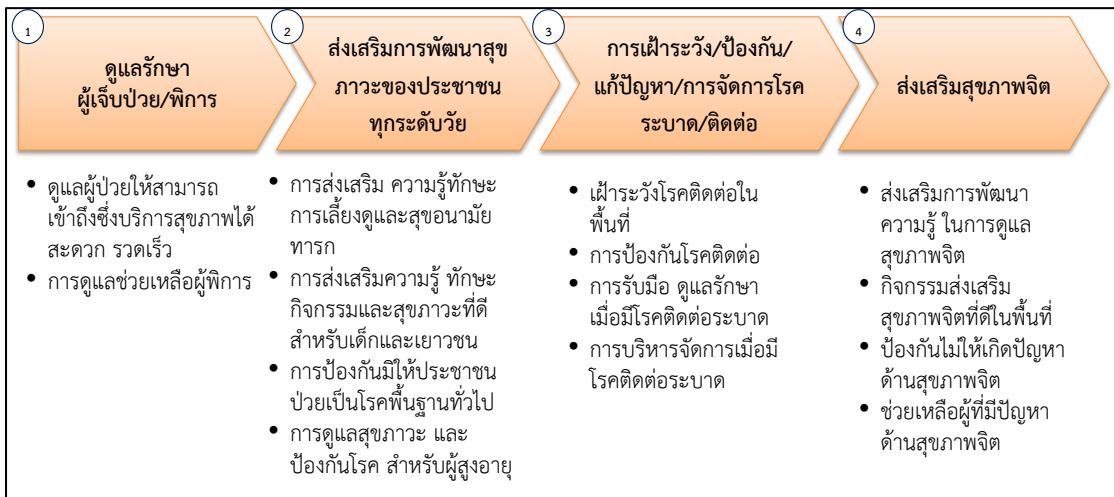
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทัน่วงที
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสุขภาพที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

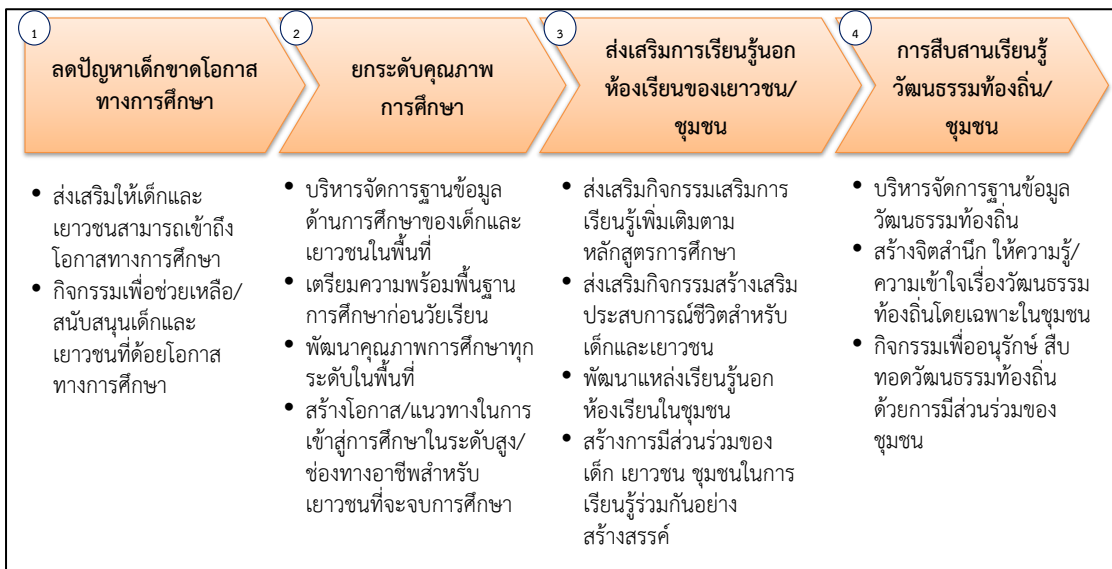
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาลึกละเอียดที่ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้ วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจากวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหาการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาพของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

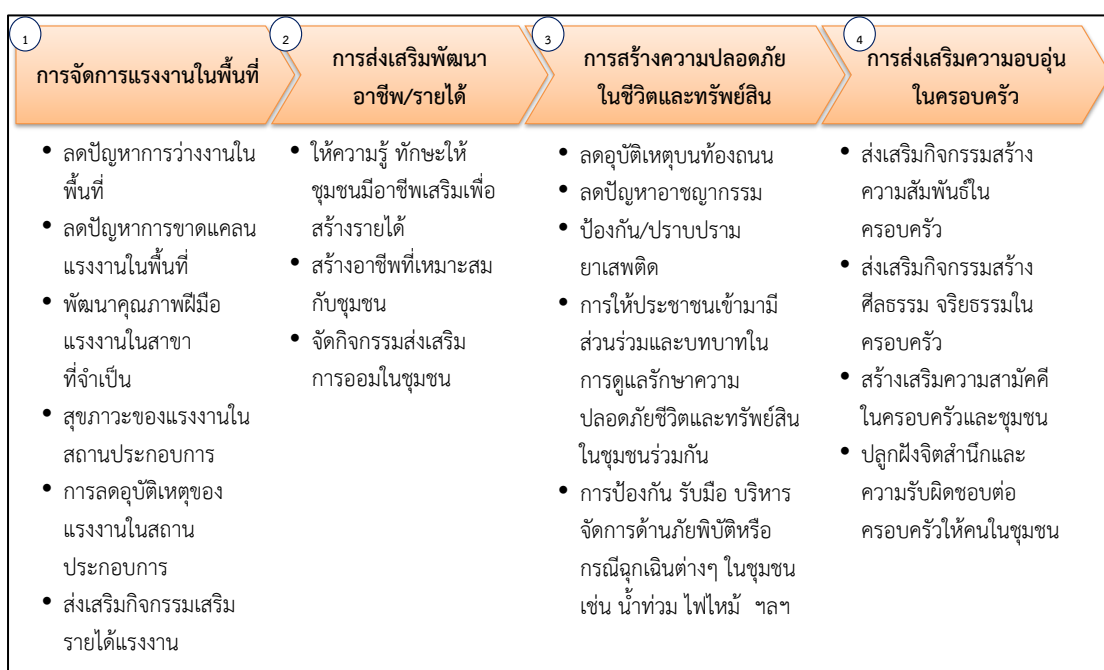
3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนเพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลยเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่นและร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

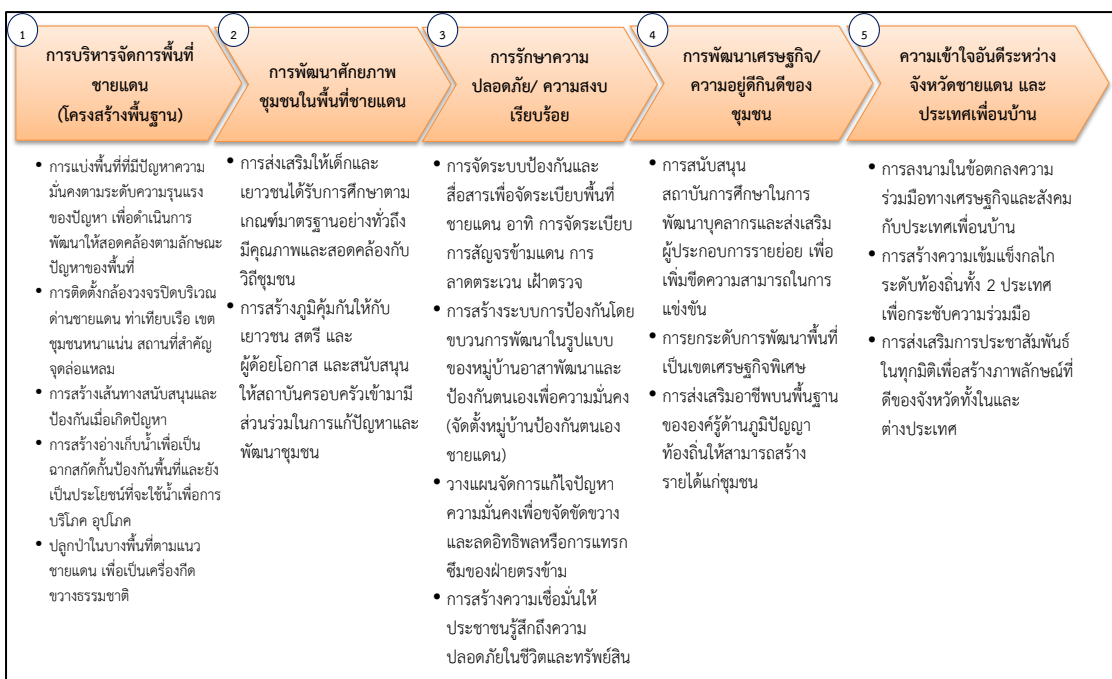
1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝ้าตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนการจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตัดวงจรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาลสุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการแข่งขันของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

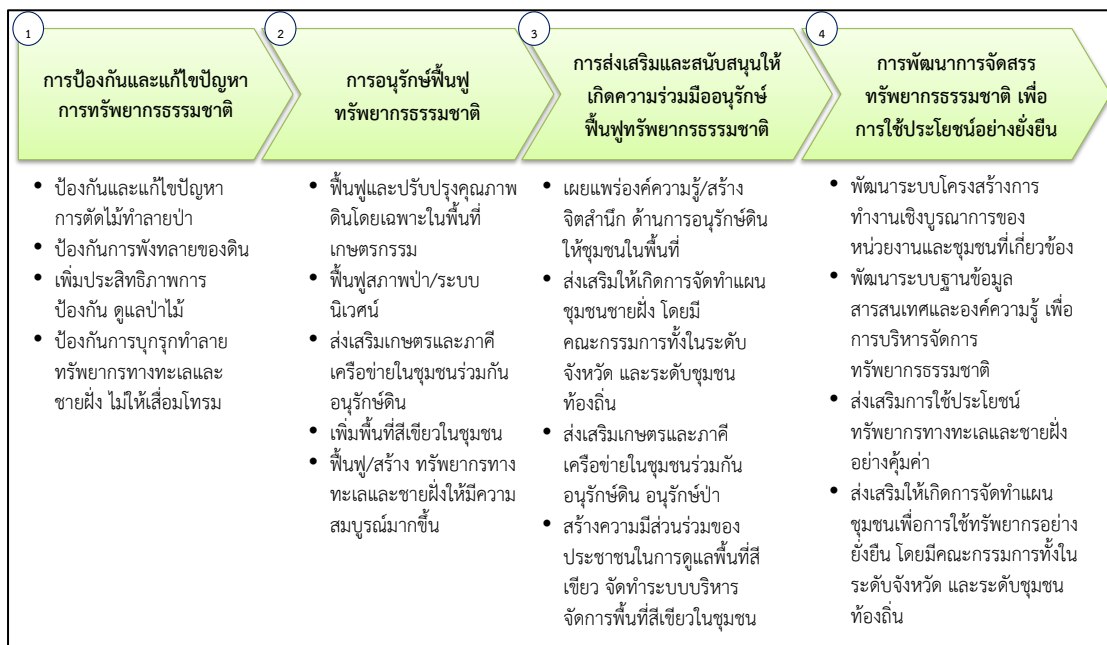
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน พื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

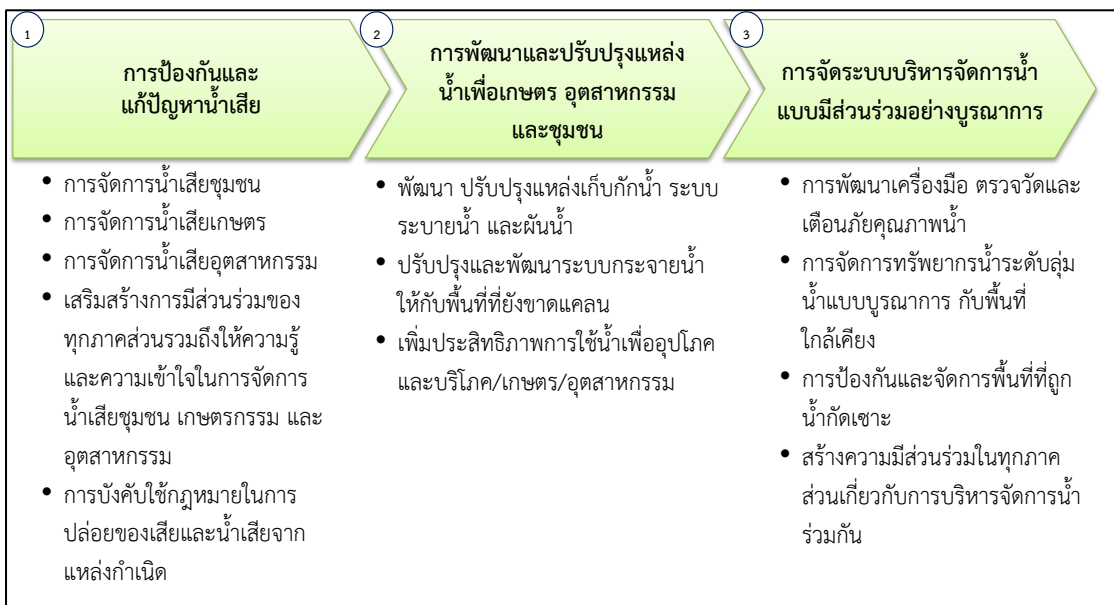
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสียและน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจสอบและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับพื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

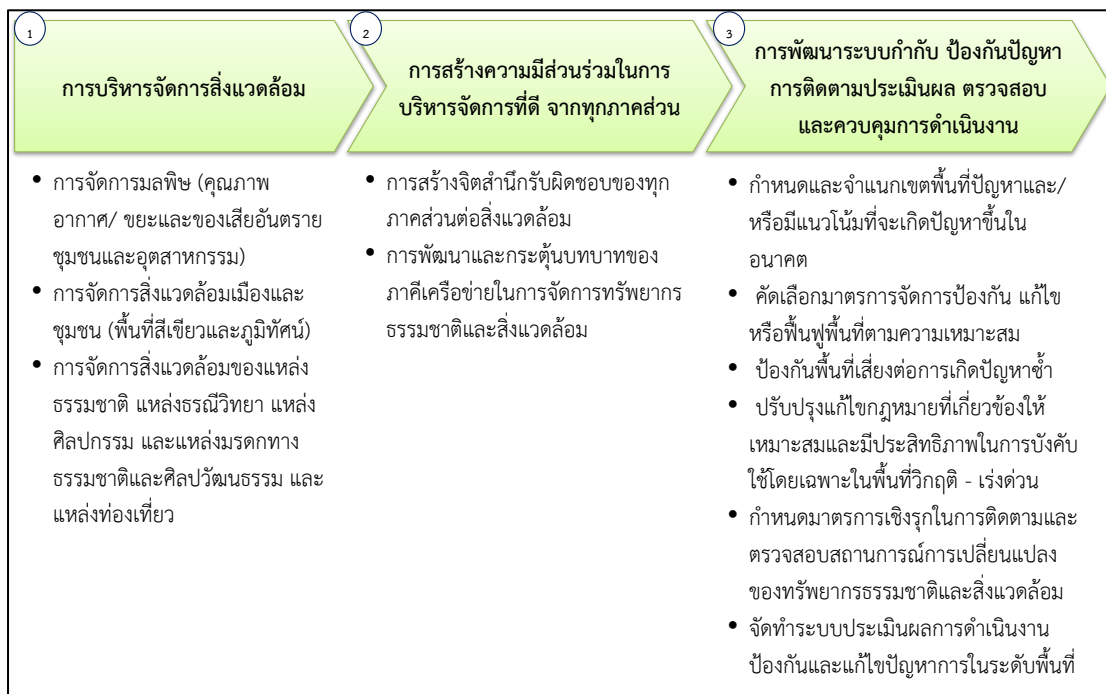
1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) สร้างความมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ
(Smart Province)

ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (P : Gross Provincial Product)			
ตัวชี้วัดที่ 1 : ผลผลิตมวลรวมเพิ่มขึ้น			
1. การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)			
2. การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น		อยุธยา	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคอุตสาหกรรมการค้าและบริการ
		นนทบุรี	มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น
		นครพนม	อัตราการขยายตัวภาคการค้าการลงทุนในจังหวัด
3. คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น	อัตราการย้ายถิ่น		
	อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ		
	ร้อยละของการย้ายถิ่น จำแนกตามสาเหตุการย้ายถิ่น		
2. รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี ของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (I : Per Capita Income)			
ตัวชี้วัดที่ 2 : รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)	ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ (ต่อ)	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	ร้อยละของพนักงาน		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
2. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)	จำนวนอาคารโรงเรือนที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างใหม่ (หลัง)		
	อัตราการขยายตัวของผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างอาคารโรงเรือนใหม่		
	อัตราการขยายตัวของสิ่งก่อสร้างอาคารโรงเรือนใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างอาคารโรงเรือนใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน		
3. การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชากร 6 ปีขึ้นไปที่เคยจองหรือซื้อสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต		
	มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ล้านบาท)		
	มูลค่ารายรับของการประกอบธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ	บึงกาฬ อยุธยา	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยว		
	จำนวนครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคนต่อปีเดินทางท่องเที่ยว		
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่อครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคน	สิงห์บุรี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว
5. จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
3. การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (D : Distribution of Income)			
ตัวชี้วัดที่ 3 : การกระจายรายได้เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด			
2. การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น			
3. การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น			
4. การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่างเพิ่มขึ้น			
5. การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัด และภูมิภาคอาเซียน เพิ่มขึ้น			
4. ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (H : Gross Happiness Index)			
ตัวชี้วัดที่ 4 : ดัชนีความผาสุกเพิ่มขึ้น			
1. สุขภาพแข็งแรง	สุขภาพกาย		
	ร้อยละของผู้ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	จำนวนครั้งเฉลี่ยที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของผู้ได้รับบาดเจ็บระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองที่เป็นโรคเบาหวาน		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง		
	ร้อยละของประชากรที่มีการตรวจสุขภาพประจำปี		
	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรที่อายุ 60 ปี		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สุขภาพแข็งแรง (ต่อ)	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรแรกเกิด		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีคน/อุปกรณ์ช่วย จำแนกตามประเภทกิจกรรม		
	<u>สุขภาพจิต</u>		
	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	<u>พฤติกรรมการสุขภาพ</u>		
	ร้อยละของผู้สูบบุหรี่		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ (ปี)		
	จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันต่อคน (มวน)		
	ร้อยละของผู้ดื่มสุรา		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป ที่ออกกำลังกาย		
	จำนวนวันเฉลี่ยที่ออกกำลังกายต่อสัปดาห์ (ไม่รวมไม่สม่ำเสมอ)		
ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่ในการทานอาหารในแต่ละกลุ่มต่อสัปดาห์ (มีประโยชน์)			
ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่บริโภคอาหารมือหลักครบ 3 มือ			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานต่ำกว่าระดับด้านการศึกษา		
3. ใช้ชีวิตแบบพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย		
4. ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน
		สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
5. มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	ร้อยละของครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นวัสดุถาวร		
	ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีส้วมถูกสุขลักษณะ		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด		
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าภูมิภาค
		เลย	การเข้าถึงไฟฟ้า (ร้อยละ)
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
6. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
7. ไม่มีหนี้สิน	สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้		
8. มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ	ร้อยละของประชากรที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย และที่ดิน		
	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเนื้อที่ถือครอง		
9. มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้า		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปา	เลย	การเข้าถึงน้ำประปา
		บุรีรัมย์	ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้น
ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา		
10. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่าไม่แหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
11. อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี			
12. มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน			
13. ไม่มีความผิด			
14. ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
15. ได้รับการบริการของรัฐที่ดี	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
	- บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)		
	- ประกันสังคม/กองทุนเงินทดแทน	ปัตตานี	ร้อยละของสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น
		เลย	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		บุรีรัมย์	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		สุรินทร์	ร้อยละของประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม
		กำแพงเพชร	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		อุทัยธานี	ร้อยละของกำลังแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม
	- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		
	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
16. ได้รับการคุ้มครองรักษาสีผิว	ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ		
	ร้อยละของคนที่ได้เบี้ยคนพิการ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 - 15 ปี ที่เข้ารับการศึกษาระดับภาคบังคับ (ม.ต้น)		
17. มีจิตอาสา	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ		
18. เลี้ยงลูกได้ดี	ขณะตั้งครรภ์		
	ร้อยละของสตรีที่ฝากครรภ์		
	ร้อยละของสตรีอายุ 15 - 49 ปี ที่ได้รับการดูแลระหว่างตั้งครรภ์โดยผู้มีความชำนาญ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจครรภ์อย่างน้อย 1 ครั้ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้าย (ที่มีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับประทานยาบำรุงเลือด (ยาธาตุเหล็ก) ตามแพทย์สั่ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้าย (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อ HIV		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้าย (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) ที่สามีได้รับคำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับการดูแลแม่และบุตร จากบุคลากรสาธารณสุข		
	การคลอด		
	ร้อยละของสตรีสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่คลอดโดย ผู้มีความชำนาญ		
	ร้อยละของสตรีที่คลอดบุตรโดยบุคลากรทางสาธารณสุข		
	ร้อยละของหญิงอายุ 15 - 49 ปี ที่มีบุตรคนสุดท้ายที่ยังมีชีวิตอยู่อายุ 2 - 11 เดือนได้รับการดูแลหลังคลอดครบ 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	วัยทารก		
	ร้อยละของทารกที่มีน้ำหนักแรกคลอดต่ำ		
	ร้อยละของทารกอายุ 0 - 5 เดือน ที่ดื่มนมแม่อย่างเดียว		
ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้ รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่สมาชิกในครัวเรือน ทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของทารกแรกเกิดอายุ 2 - 11 เดือน ที่รับการดูแล หลังคลอด 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว (เฉพาะเด็กอายุ ต่ำกว่า 6 เดือน)		
	ร้อยละของเด็กอายุ 12 - 23 เดือนที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรค		
	ร้อยละของสตรีที่ให้นมลูกภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด		
	วัยเด็ก/วัยรุ่น		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนอายุ 3 - 24 ปี ที่กำลังเรียน ในระบบ		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนต่อ		
	อัตราการอ่านหนังสือของประชากร		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ตีพอ		
	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่เป็นเด็กกำพร้า		
	ดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย		
19. ครอบครัวอบอุ่น	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ตีพอ		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ที่อยู่อาศัยกับพ่อแม่		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
20. จิตใจเบิกบาน	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	ร้อยละของประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป		
5. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง (E : Government Expense)			
ตัวชี้วัดที่ 5 : ค่าใช้จ่ายการบริหารงานลดลง			
1. บุรณาการ			
2. มอบอำนาจและกระจายอำนาจ			
3. ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง			
4. ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์			
5. ลดการเดินทาง			
6. ลดเวลาการปฏิบัติ			
7. จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)			
8. ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร			

ตัวชี้วัดสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม : Peaceful			
1. P : สันติสุข คือ เป้าหมาย			
1. เข้าใจในศีลธรรมทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น			
2. เชื่อในกฎแห่งกรรม			
3. ยอมรับความแตกต่างในสถานะ			
4. สามัคคีและความพร้อมเพรียงกัน			
5. โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือ คนที่ต้องการความช่วยเหลือแม่ไม่ไยญาติ		
6. ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายใน ชุมชน/หมู่บ้าน		
7. ปลอดภัยอาชญากรรม และโจรผู้ร้าย	ร้อยละของการประสบเหตุอาชญากรรม	ลพบุรี	ร้อยละของการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีร้ายแรง
8. มีความกตัญญู และรักถิ่น	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ตอบแทน ผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา		
9. ร่วมกันรับผิดชอบให้สังคมอยู่ได้ เราจึงจะอยู่ได้	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ทิ้งขยะ ในที่สาธารณะ		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/หมู่บ้าน		
10. ตระหนักถึงการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไปที่ไม่แข่งคิว		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ : Adjustment			
2. A : ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อรักษาสันติสุข			
1. กำหนดกฎและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน			
2. ยอมรับผิดและแก้ไขปรับปรุง			
3. มีความกรุณาและให้อภัย	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจัง		
4. มีความเมตตาและให้ความช่วยเหลือ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเกี่ยวกับเงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศลของศาสนาพุทธต่อคนต่อปี (บาท)		
5. ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของเพื่อนบ้าน			
6. มีความสงบกาย สงบใจ และยอมรับกับทุกขภัยที่ประสบ	ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
7. เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เอาแต่ใจตนเอง			
8. มีการประนีประนอมและใช้สันติวิธี			
9. ไม่หุบเบา กล้าเผชิญความจริง ทุกอย่างพูดจากันได้			
10. ทุกปัญหา มีทางออกด้วยสันติวิธี ถอยกันคนละก้าว			
3. เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน : Reason			
3. R : ใช้เหตุผลยึดความถูกต้อง			
1. ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
2. ใช้หลักประชาธิปไตยเคารพเสียงส่วนใหญ่			
3. ไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย ปรับความเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือเยียวยา			
4. ค้นหาสาเหตุ แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด			
5. ยอมรับความเห็นที่แตกต่าง			
6. ค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ หาทางออก และประเมินผลกระทบ			
7. ให้ความรู้และโอกาสแก่ทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
8. เคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล			
9. ประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค อยู่ตลอด			
10. ชี้แจงข้อมูลและประชุมร่วมกันอยู่เป็นเนืองนิจ			
4. เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต : Knowledge			
4. K : หมั่นศึกษาหาความรู้และเป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้			
1. จำนวนและระดับการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย	ร้อยละของประชากรที่อ่านออกเขียนได้		
2. จำนวนและระดับการศึกษาในแต่ละชั้น	ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา		
3. จำนวนและระดับการพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	ร้อยละของประชากรที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้		
	ร้อยละของประชากรที่สามารถอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้		
4. จำนวนและระดับการใช้ Internet	ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต	นครนายก	อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มขึ้น
		ระนอง	ร้อยละของประชากรที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
		เลย	อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของประชากร (ร้อยละ)
5. จำนวนและระดับการศึกษาต่อผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต			
6. จำนวนและระดับการเป็นผู้รักการอ่าน			
7. จำนวนและระดับรักการคิดและเขียน			
8. จำนวนและระดับการค้นหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ			
9. จำนวนและระดับการเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติม			
10. จำนวนและระดับการศึกษาดูงานเพิ่มเติม			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
5. พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ : Sufficiency			
5. S : การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและก้าวสู่ชีวิตที่เจริญ			
1. มีอาชีพเหมาะสมกับความรู้	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานตำระดับด้านการศึกษา		
2. มีการลงทุนประกอบอาชีพสอดคล้องกับทรัพย์สินที่มีอยู่			
3. ประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม			
4. มีรายรับสุทธิเหมาะสมกับการดำรงชีพ	สัดส่วนคนจน		
5. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		
6. เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ เพื่อทำธุรกิจร่วมกัน			
7. ให้อภัยและปลอดภัย	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจัง		
8. เลี้ยงลูกด้วยปัญญา			
9. จัดทำมรดกไว้อย่างเหมาะสม			
10. ระลึกถึงความตายและเตรียมพร้อมสู่ความตาย			

ภาคผนวก ค

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน :
- สาขา :
- หมวด :
- หมู่ (ถ้ามี) :
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) :
- ชื่อสถิติทางการ :

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล :
- ระดับการนำเสนอ :
 - ประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล
 - เขตการปกครอง อื่นๆ (ระบุ)

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
 - เผยแพร่ได้ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ)
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
 - เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ)
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
 - ไทย อังกฤษ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - สัมภาษณ์
 - สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
 - ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
 - ขนาดตัวอย่าง.....
 - อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
 - ทะเบียน
 - รายงาน
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
 - คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ)
 - จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)
 - .doc, docx .xls, .xlsx .csv .pdf .txt
 - อื่นๆ (ระบุ)
 - ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)
 - Oracle DB2 MS SQL My SQL
 - อื่นๆ (ระบุชื่อ)
 - รูปแบบอื่นๆ (ระบุ)

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง :
 กรม/หน่วยงาน :
 สำนัก/ศูนย์/กอง :
 กลุ่ม/ฝ่าย :
 ชื่อผู้รับผิดชอบ :
 ตำแหน่ง :
 โทรศัพท์ :
 โทรสาร :
 E-mail address :

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : โทรศัพท์ : เว็บไซต์ : e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ง

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

